

N. 70

SEANCES PLENIERES JEUDI 3 OCTOBRE 1991

—————
 MATIN
 —————

SOMMAIRE :**PROPOSITIONS**

Renvoi à une autre commission, p. 4434

RAPPORTSRapports déposés au nom d'une commission de la Chambre,
p. 4434**DEMISSION D'UN MEMBRE SUPPLEANT, p. 4434****SENAT**

Projets de loi adoptés, p. 4435

Projets de loi adoptés et décision de renvoi en commission,
p. 4437

Projet de loi amendé, p. 4437

PROJETS DE LOI

Dépôt et décision de renvoi en commission, p. 4437

TRANSMISSION DE NOTES POLITIQUES PAR LES MINISTRES ET SECRETAIRES D'ETAT, p. 4438**CONSEIL DE LA COMMUNAUTE GERMANOPHONE**

Constitution, p. 4441

COUR DES COMPTES

Compte d'exécution de la Dotation de 1990, p. 4441

Rapport d'activité pour l'année 1990, p. 4441

Budget 1992, p. 4441

Imputations budgétaires, p. 4441

Décisions du Conseil des Ministres, p. 4442

Budget administratif ajusté 1991 — Ministère de la
F. voyance sociale, p. 4442

Ann. parl. Chambre — Session ordinaire 1990-1991

Parlem. Hand. Kamer — Gewone zitting 1990-1991

PLENAIRE VERGADERINGEN DONDERDAG 3 OKTOBER 1991

—————
 OCHTEND
 —————

INHOUDSOPGAVE :**VOORSTELLEN**

Verwijzing naar een andere commissie, blz. 4434

VERSLAGENVerslagen ingediend namens een commissie van de Kamer,
blz. 4434**ONTSLAG VAN EEN PLAATSERVANGEND LID, blz. 4434****SENAAT**

Aangenomen wetsontwerpen, blz. 4435

Aangenomen wetsontwerpen en beslissing tot verzending
naar de commissie, blz. 4437

Gewijzigd wetsontwerp, blz. 4437

WETSONTWERPENIndiening en beslissing tot verzending naar de commissie,
blz. 4437**OVERZENDING VAN BELEIDSNOTA'S DOOR DE MINISTERS EN STAATSSECRETARISSEN, blz. 4438****RAAD VAN DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP**

Constitutie, blz. 4441

REKENHOF

Uitvoeringsrekening van de dotatie 1990, blz. 4441

Jaarverslag 1990, blz. 4441

Begroting 1992, blz. 4441

Budgettaire aanrekeningen, blz. 4441

Beslissingen van de Ministerraad, blz. 4442

Aangepaste administratieve begroting 1991 — Ministerie
van Sociale Voorzorg, blz. 4442

COUR D'ARBITRAGE

Notifications, p. 4442

COUR DE CASSATION

Arrêts, p. 4445

MESSAGES

Conseil central de l'Economie, p. 4445
Défense nationale, p. 4445
Communications et Réformes institutionnelles, p. 4445
Comité de Concertation et de Contrôle du pétrole, p. 4445
Office national du Ducreire, p. 4446
Commissaire royal à la Politique des Immigrés, p. 4446
Conseil communal de Raeren, p. 4446

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression, p. 4446

COMMUNICATION DU GOUVERNEMENT

Discussion : *Orateurs* : **MM. Verhofstadt, Kubla, Willockx, Eerdekens, Sleenckx, Candries, Lebrun, Mme Vogels**, p. 4448

APRES-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSES

Absences motivées, p. 4469

COMITE PERMANENT DE CONTROLE DES SERVICES DE POLICE

COMITE PERMANENT DE CONTROLE DES SERVICES DE RENSEIGNEMENTS

Nominations des membres, p. 4469

COMITE DE SURVEILLANCE DE LA BANQUE-CARREFOUR DE LA SECURITE SOCIALE

Prestation de serment, p. 4469

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression, p. 4470
Prise en considération, p. 4519

COMMUNICATION DU GOUVERNEMENT

1. Continuation de la discussion : *Orateurs* : **MM. Gabriëls, Gol, Dhoore** — Fait personnel : *Orateur* : **M. Gabriëls — Daras, Clerfayt, De Croo, Annemans, De Decker, Denys, Ducarme**, p. 4471

Suspension et reprise de la séance, p. 4500

ARBITRAGEHOF

Kennisgevingen, blz. 4442

HOF VAN CASSATIE

Arresten, blz. 4445

BOODSCHAPPEN

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, blz. 4445
Landsverdediging, blz. 4445
Verkeersvezen en Institutionele Hervormingen, blz. 4445
Overleg- en Controlecomité voor de Petroleum, blz. 4445
Nationale Delcrederedienst, blz. 4446
Koninklijk Commissaris voor het Migrantenbeleid, blz. 4446
Gemeenteraad van Raeren, blz. 4446

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken, blz. 4446

MEDEDELING VAN DE REGERING

Bespreking : *Sprekers* : **de heren Verhofstadt, Kubla, Willockx, Eerdekens, Sleenckx, Candries, Lebrun, mevrouw Vogels**, blz. 4448

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Gemotiveerde afwezigheden, blz. 4469

VAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE POLITIEDIENSTEN

VAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE INLICHTINGEN-DIENSTEN

Benoeming van de leden, blz. 4469

TOEZICHTSCOMITE VAN DE KRUIPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID

Eedaflegging, blz. 4469

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken, blz. 4470
Inoverwegingneming, blz. 4519

MEDEDELING VAN DE REGERING

1. Voortzetting van de bespreking : *Sprekers* : **de heren Gabriëls, Gol, Dhoore** — Persoonlijk feit : *Spreker* : **de heer Gabriëls — Daras, Clerfayt, De Croo, Annemans, De Decker, Denys, Ducarme**, blz. 4471

Schorsing en hervatting van de vergadering, blz. 4500

Continuation de la discussion en cours : *Orateurs* : **M. Cortois**,
Mme Onkelinx, **M. Martens**, Premier Ministre, **Mme Maes**, **M.**
Lebrun, p. 4500

2. Dépôt d'ordres du jour, p. 4512
Suspension et reprise de la séance, p. 4518

ORDRE DES TRAVAUX

Orateur : **M. Cortois**, qui demande l'ajournement du vote
sur les ordres du jour, p. 4518

- Vote sur la proposition de M. Cortois, p. 4518
— Vote sur les ordres du jour déposés en conclusion de la
communication du Gouvernement, p. 4522

VOTES

— sur les ordres du jour déposés en conclusion de l'interpel-
lation de M. Vermeiren sur „la non-conformité des hélicoptères
„Agusta” A-109 BA destinés à l'armée en ce qui concerne leur
poids” (n° 794).
(développée en réunion publique de la Commission de la Défense
nationale du 26 septembre 1991)

Explication de vote par **M. Vermeiren**, p. 4523

— sur les ordres du jour déposés en conclusion de l'interpel-
lation de M. Draps sur „la carence du Gouvernement quant aux
moyens à mettre en œuvre pour lutter efficacement contre l'im-
migration clandestine” (n° 789).

(développée en réunion publique de la Commission de la Justice
du 25 septembre 1991)

Explication de vote par **M. Coveliers**, p. 4523

ANNEXE

p. 4525

Voortzetting van de bespreking : *Sprekers* : **de heer Cortois**,
mevrouw Onkelinx, **de heer Martens**, Eerste Minister, **mevrouw**
Maes, **de heer Lebrun**, blz. 4500

2. Indiening van moties, blz. 4512
Schorsing en hervatting van de vergadering, blz. 4518

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Spreker : **de heer Cortois**, die om de verdaging van de
stemming over de moties verzoekt, blz. 4518

- Stemming over het voorstel van de heer Cortois, blz. 4518
— Stemming over de moties ingediend tot besluit van de
mededeling van de Regering, blz. 4522

STEMMINGEN

— over de moties ingediend tot besluit van de interpellatie
van de heer Vermeiren over „de afwijking inzake gewicht vastge-
steld bij de Agusta A-109 BA helicopters voor het leger” (nr.
794).

(behandeld in de openbare vergadering van de Commissie voor
de Landsverdediging van 26 september 1991)

Stemverklaring door **de heer Vermeiren**, blz. 4523

— over de moties ingediend tot besluit van de interpellatie
van de heer Draps over „de tekortkomingen van de Regering
inzake de middelen die moeten worden ingezet om de clandestie-
ne immigratie daadwerkelijk tegen te gaan” (nr. 789).

(behandeld in de openbare vergadering van de Commissie voor
de Justitie van 25 september 1991)

Stemverklaring door **de heer Coveliers**, blz. 4523

BIJLAGE

blz. 4525

PRESIDENCE
DE
M. NOTHOMB,
PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP
VAN
DE HEER NOTHOMB,
VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur
le Bureau.

La séance est ouverte à 10 heures.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel
gelegd.

De vergadering wordt geopend te 10 uur.

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, de vergadering is geopend.

Mesdames, Messieurs, la séance est ouverte.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Renvoi à une autre commission

Verwijzing naar een andere commissie

M. le Président. — Je vous propose de renvoyer à la Commission des Finances la proposition de loi (M. Lebrun) modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, n° 1444/1.

Ik stel U voor het wetsvoorstel (de heer Lebrun) tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, nr. 1444/1, naar de Commissie voor de Financiën te verzenden.

Cette proposition avait précédemment été renvoyée à la Commission de la Justice.

Dit voorstel werd vroeger verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

N'y a-t-il pas d'observation ? (*Non*)

Geen bezwaar ? (*Neen*)

Il en sera ainsi.

Aldus wordt besloten.

Je vous informe par ailleurs que j'ai renvoyé à la Commission de la Santé publique et de l'Environnement la proposition de loi (Mme Onkelinx) modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale et l'article 580 du Code judiciaire, n° 1611/1.

Ik deel U ook mede dat ik het wetsvoorstel (Mevrouw Onkelinx) tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van artikel 580 van het Gerechtelijk Wetboek, nr. 1611/1, naar de Commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu verzonden heb.

Cette proposition avait précédemment été renvoyée aux commissions réunies de la Justice et de la Santé publique et de l'Environnement.

Dit voorstel werd vroeger verzonden naar de verenigde commissies voor de Justitie en voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

N'y a-t-il pas d'observation ? (*Non*)

Geen bezwaar ? (*Neen*)

Il en sera ainsi.

Aldus wordt besloten.

VERSLAGEN — RAPPORTS

Verslagen ingediend namens een commissie van de Kamer

Rapports déposés au nom d'une commission de la Chambre

De heer Voorzitter. — Volgende verslagen werden ingediend :
Les rapports suivants ont été déposés :

*namens de Commissie voor de Infrastructuur
au nom de la Commission de l'Infrastructure*

— door Mevrouw Brepoels, over het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 april 1971 houdende oprichting van een Regie der Gebouwen, nr. 1689/3.

— par Mme Brepoels, sur le projet de loi du 1er avril 1971 portant création d'une Régie des Bâtiments, n° 1689/3.

*namens het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden
au nom du Comité d'avis chargé de questions européennes*

— door Mevrouw Maes en de heer Van der Maelen over de Conferentie van de commissies gespecialiseerd in Europese aangelegenheden, Luxemburg, 6 en 7 mei 1991, nr. 1714/1.

— par Mme Maes et M. Van der Maelen, sur la Conférence des organes spécialisés dans les matières européennes, Luxembourg, 6 et 7 mai 1991, n° 1714/1.

*namens de Commissie voor de Financiën
au nom de la Commission des Finances*

— door de heer De Roo over het wetsvoorstel (de heer Marc Olivier) tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven, nr. 1083/4.

— par M. De Roo sur la proposition de loi (M. Marc Olivier) modifiant l'arrêté royal n°20 du 20 juillet 1970 fixant le taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux, n° 1083/4.

*namens de Commissie voor het Bedrijfsleven en het Wetenschapsbeleid
au nom de la Commission de l'Economie et de la Politique scientifique*

Door de heer Verheyden

Par M. Verheyden

— over het wetsontwerp op de landverzekeringsovereenkomst, nr. 1586/5.

— sur le projet de loi sur le contrat d'assurance terrestre, n° 1586/5.

— over het wetsvoorstel (de heren Mundeeler en Gol) op de landverzekeringsovereenkomst, nr. 1027/2.

— sur la proposition de loi (MM. Mundeeler et Gol) sur le contrat d'assurance terrestre, n° 1027/2.

DEMISSION D'UN MEMBRE SUPPLEANT

ONTSLAG VAN EEN PLAATSVERVANGEND LID

M. le Président. — Par lettre du 6 septembre 1991, Monsieur Jaak Lambrecht, deuxième suppléant de la liste C.V.P. de l'arrondissement de Roulers-Tielt, m'a fait parvenir sa démission.

Bij brief van 6 september 1991, heeft de heer Jaak Lambrecht, tweede opvolger van de C.V.P.-lijst van het arrondissement Roesselare-Tielt mij zijn ontslag laten geworden.

La liste des suppléants de l'arrondissement de Roulers-Tielt se présentera donc comme suit pour le C.V.P. :

De C.V.P.-lijst van de opvolgers van het arrondissement Roesselare-Tielt zal er dus als volgt uitzien :

1. Martens (L.-J.-G.)
2. Demyttenaere-Devolder (Mme-Mevrouw) (P.-N.-E.)
3. Pecceu (A.-R.)

SENAAT — SENAT

Projets de loi adoptés — Aangewomen wetsontwerpen

De heer Voorzitter. — Bij brieven van 12 en 13 juli 1991 meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum heeft aangenomen :

Par messages des 12 et 13 juillet 1991, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date :

— het wetsontwerp tot erkenning van afschriften als bewijsmiddel voor de banken, particuliere spaarkassen en verzekeringsondernemingen

— le projet de loi permettant la preuve par copie pour les banques, les caisses d'épargne privées et les entreprises d'assurances.

— het wetsontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet en van de wet van 7 april 1919 tot instelling van gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten.

— le projet de loi modifiant la nouvelle loi communale et la loi du 7 avril 1919 instituant des officiers et agents judiciaires près les parquets.

— het wetsontwerp tot wijziging van artikel 89 van de nieuwe gemeentewet.

— le projet de loi modifiant l'article 89 de la nouvelle loi communale.

— het wetsontwerp houdende aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 1991.

— le projet de loi ajustant le budget général des dépenses de l'année budgétaire 1991.

— het wetsontwerp houdende aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting van het begrotingsjaar 1991.

— le projet de loi ajustant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1991.

— het wetsontwerp houdende begrotingsbepalingen.

— le projet de loi portant des dispositions budgétaires.

— het wetsontwerp tot organisatie van de stemming door middel van geautomatiseerde systemen in de kieskantons Verlaine en Waarschoot.

— le projet de loi organisant le vote au moyen de systèmes automatisés dans les cantons électoraux de Verlaine et de Waarschoot.

— het wetsontwerp tot wijziging van het Kieswetboek.

— le projet de loi modifiant le Code électoral.

— het wetsontwerp tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten.

— le projet de loi organique du contrôle des services de police et de renseignements.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989.

— le projet de loi portant approbation de la Convention relative aux Droits de l'Enfant adoptée à New York le 20 novembre 1989.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van de Europese Overeenkomst voor de bescherming van gezelschapsdieren, opgemaakt te Straatsburg op 13 november 1987.

— le projet de loi portant approbation de la Convention européenne pour la protection des animaux de compagnie, faite à Strasbourg le 13 novembre 1987.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van de Europese Overeenkomst voor de bescherming van gewervelde dieren die worden gebruikt voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden, en van de bijlagen A en B, opgemaakt te Straatsburg op 18 maart 1986.

— le projet de loi portant approbation de la Convention européenne sur la protection des animaux vertébrés utilisés à des fins expérimentales ou à d'autres fins scientifiques, et des Annexes A et B, faites à Strasbourg le 18 mars 1986.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Organisatie voor de exploitatie van meteorologische satellieten (EUMETSAT), opgemaakt te Darmstadt op 1 december 1986.

— le projet de loi portant approbation du Protocole relatif aux privilèges et immunités de l'Organisation européenne pour l'exploitation de satellites météorologiques (EUMETSAT), fait à Darmstadt le 1er décembre 1986.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten (EUTELSAT), opgemaakt te Parijs op 13 februari 1987.

— le projet de loi portant approbation du Protocole sur les privilèges et immunités de l'Organisation européenne de Télécommunications par Satellites (EUTELSAT), fait à Paris le 13 février 1987.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Internationale Organisatie voor Maritieme Satellieten (INMARSAT), opgemaakt te Londen op 1 december 1981.

— le projet de loi portant approbation du Protocole sur les privilèges et immunités de l'Organisation Internationale de Télécommunications Maritimes par Satellites (INMARSAT), fait à Londres le 1er décembre 1981.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van de Internationale Overeenkomst betreffende natuurlijke rubber van 1987, en van de Bijlagen, opgemaakt te Genève op 20 maart 1987.

— le projet de loi portant approbation de l'Accord international de 1987 sur le caoutchouc naturel, et des Annexes, faits à Genève le 20 mars 1987.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Protocol betreffende de voorrechten, vrijstellingen en immuniteiten van de Internationale Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten (INTELSAT), opgemaakt te Washington op 19 mei 1978.

— le projet de loi portant approbation du Protocole relatif aux privilèges, exemptions et immunités de l'Organisation internationale de Télécommunications par Satellites (INTELSAT), fait à Washington le 19 mai 1978.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Protocol inzake de voorrechten en immuniteiten van de Europese Organisatie voor astronomisch onderzoek op het zuidelijk halfrond (ESO), opgemaakt te Parijs op 12 juli 1974.

— le projet de loi portant approbation du Protocole relatif aux privilèges et immunités de l'Organisation européenne pour les recherches astronomiques dans l'hémisphère austral (ESO), fait à Paris le 12 juillet 1974.

— het wetsontwerp tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten.

— le projet de loi modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats.

— het wetsontwerp tot bescherming van de economische mededinging.

— le projet de loi sur la protection de la concurrence économique.

— het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en tot vaststelling van een aantal bepalingen betreffende de werking van de Controledienst voor de Verzekeringen.

— le projet de loi modifiant la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances et fixant certaines dispositions relatives au fonctionnement de l'Office de Contrôle des Assurances.

— het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 4 maart 1870 op de temporalien van de erediensten.

— le projet de loi modifiant la loi du 4 mars 1870 sur le temporel des cultes.

— het wetsontwerp tot wijziging van de organisatie van het openbaar ministerie bij de politierechtbanken.

— le projet de loi modifiant l'organisation du ministère public auprès des tribunaux de police.

— het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 16, eerste lid, en 36 van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan verenigingen zonder winstoogmerk en aan instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, gewijzigd bij de wetten van 16 maart 1962 en 10 maart 1975.

— le projet de loi modifiant les articles 16, alinéa 1er, et 36 de la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique, modifiés par les lois du 16 mars 1962 et du 10 mars 1975.

Ter kennisgeving.

Pour information.

Bij brief van 13 juli 1991 laat de Senaat weten dat hij in vergadering van die datum heeft aangenomen :

Par message du 13 juillet 1991, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date :

a) met toepassing van de bij koninklijk besluit van 14 december 1932 gecoördineerde wetten op de verwerving, het verlies en de herkrijging van de nationaliteit :

a) en application des lois coordonnées par l'arrêté royal du 14 décembre 1932 sur l'acquisition, la perte et le recouvrement de la nationalité :

1 wetsontwerp houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van het registratierecht ;

1 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense du droit d'enregistrement ;

9 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie ;

9 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire ;

b) met toepassing van de wet van 28 juni 1984 houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit :

b) en application de la loi du 28 juin 1984 instituant le Code de la nationalité belge :

1 wetsontwerp houdende toekenning van de staatsnaturalisatie met toepassing van artikel 19, laatste lid, van voornoemde wet ;

1 projet de loi accordant la grande naturalisation par application de l'article 19, dernier alinéa, de ladite loi ;

14 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie met toepassing van artikel 19, laatste lid, van voornoemde wet ;

14 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire par application de l'article 19, dernier alinéa, de ladite loi ;

547 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie.

547 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire.

Ter kennisgeving.

Pour information.

Bij brieven van 13 juli 1991 laat de Senaat weten dat hij in vergadering van die datum heeft aangenomen :

Par messages du 13 juillet 1991, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date :

10 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie ;

10 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire ;

1 wetsontwerp houdende toekenning van de gewone naturalisatie met gelijkstelling van verblijf in het buitenland met verblijf in België ;

1 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire avec assimilation de la résidence à l'étranger à la résidence en Belgique ;

2 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde.

2 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence.

Ter kennisgeving.

Pour information.

*Projets de loi adoptés et décision de renvoi en commission
Aangenomen wetsontwerpen en beslissing tot verzending naar de commissie*

M. le Président. — Par messages du 13 juillet 1991, le Sénat transmet, tels qu'il les a adoptés en séance de cette date :

Bij brieven van 13 juli 1991 zendt de Senaat over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen :

— le projet de loi modifiant la loi du 11 septembre 1962 relative à l'importation, à l'exportation et au transit des marchandises, n° 1708/1.

— het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 september 1962 betreffende de in-, uit- en doorvoer van goederen, nr. 1708/1.

Renvoi à la Commission de l'Economie et de la Politique scientifique.

Verzending naar de Commissie voor het Bedrijfsleven en het Wetenschapbeleid.

— le projet de loi modifiant la loi du 3 juillet 1967 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, des accidents survenus sur le chemin du travail et des maladies professionnelles dans le secteur public, n° 1710/1.

— het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 juli 1967 houdende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, nr. 1710/1.

— le projet de loi complétant l'article 84 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, n° 1718/1.

— het wetsontwerp tot aanvulling van artikel 84 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, nr. 1718/1.

— le projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, en vue d'introduire un référé administratif et portant création d'un emploi de greffier-informaticien, n° 1707/1.

— het wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, houdende invoering van een administratief kortgeding en instelling van een betrekking van griffier-informaticus, nr. 1707/1.

Renvoi à la Commission de l'Intérieur, des Affaires générales, de l'Education et de la Fonction publique.

Verzonden naar de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt.

— le projet de loi concernant un droit d'action des associations protectrices de l'environnement, n° 1717/1.

— het wetsontwerp betreffende een vorderingsrecht van milieuverenigingen, nr. 1717/1.

— le projet de loi modifiant la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, n° 1711/1.

— het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, nr. 1711/1.

Renvoi à la Commission de la Justice.

Verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

— le projet de loi organisant certaines mesures fiscales en faveur de la production forestière à long terme, n° 1715/1.

— het wetsontwerp tot invoering van bepaalde fiscale maatregelen ten voordele van de bosbouwproductie op lange termijn, nr. 1715/1.

Renvoi à la Commission des Finances.

Verzonden naar de Commissie voor de Financien.

— le projet de loi relatif à la publicité trompeuse en ce qui concerne les professions libérales, n° 1709/1.

— het wetsontwerp betreffende de misleidende reclame inzake de vrije beroepen, nr. 1709/1.

Renvoi à la commission chargée des problèmes de droit commercial et économique.

Verzonden naar de commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht.

Gewijzigd wetsontwerp — Projet de loi amendé

De heer Voorzitter. — Bij brief van 12 juli 1991, meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum het wetsontwerp tot wijziging van artikel 40 en tot invoeging van een artikel 56bis en een artikel 56ter in de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, heeft geamendeerd, nr. 810/4.

Par message du 12 juillet 1991, le Sénat fait connaître qu'il a amendé en séance de cette date le projet de loi modifiant l'article 40 de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité et y insérant un article 56bis et un article 56ter, n° 810/4.

Verzonden naar de Commissie voor de Sociale Zaken.

Renvoi à la Commission des Affaires sociales.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt et décision de renvoi en commission

Indiening en beslissing tot verzending naar de commissie

M. le Président. — Le Gouvernement a déposé les projets de loi suivants :

De Regering heeft de volgende wetsontwerpen ingediend :

— projet de loi portant approbation de la convention n° 140 concernant le congé-éducation payé, adoptée à Genève le 24 juin 1974 par la conférence internationale du travail lors de sa cinquante-neuvième session, n° 1719/1.

— wetsontwerp houdende goedkeuring van het verdrag nr. 140 betreffende betaald scholings- en vormingsverlof, aangenomen te Genève op 24 juni 1974 door de internationale arbeidsconferentie tijdens haar negenenvijftigste zitting, nr. 1719/1.

— projet de loi portant approbation de l'accord de siège entre le Royaume de Belgique et le centre technique de coopération agricole et rurale, signé à Bruxelles le 2 juin 1989, n° 1769/1.

— wetsontwerp houdende goedkeuring van het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het technisch centrum voor landbouwsamenwerking en plattelandsontwikkeling, ondertekend te Brussel op 2 juni 1989, nr. 1769/1.

Ces projets sont renvoyés à la Commission des Relations extérieures.

Deze ontwerpen worden verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

— projet de loi portant le texte néerlandais du Code de commerce à l'exclusion du Livre Ier, titres VIII et IX, de la loi du 5 mai 1936 sur l'affrètement fluvial, des lois coordonnées du 25 septembre 1946 sur le concordat judiciaire, de la loi du 2 avril 1965 relative à la nationalité des navires de mer et l'immatriculation des navires de mer et des bateaux d'intérieur, de la loi du 5 juin 1928 portant révision du Code disciplinaire et pénal pour la marine marchande et la pêche maritime, n° 1720/1.

— wetsontwerp houdende vaststelling van de Nederlandse tekst van het Wetboek van Koophandel met uitzondering van Boek I, titels VIII en IX, van de wet van 5 mei 1936 op de binnenbevrachting, van de gecoördineerde wetten van 25 september 1946 op het gerechtelijk akkoord, van de wet van 2 april 1965 betreffende de nationaliteit van zeeschepen en de teboekstelling van zeeschepen en binnenschepen en van de wet van 5 juni 1928 houdende herziening van het Tucht- en Strafwetboek voor de Koopvaardij en Zeevisserij, nr. 1720/1.

— projet de loi modifiant et complétant les dispositions du Code civil relatives à la co-propriété, n° 1756/1.

— wetsontwerp tot wijziging en aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de medeëigendom, nr. 1756/1.

— projet de loi portant abolition de la peine de mort, n° 1765/1.

— wetsontwerp tot afschaffing van de doodstraf, nr. 1765/1.

— projet de loi modifiant le Code de la Nationalité belge et les lois relatives à la naturalisation, n° 1768/1.

— wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit en van de wetten betreffende de naturalisatie, nr. 1768/1.

Ces projets sont renvoyés à la Commission de la Justice.

Deze ontwerpen worden verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

— projet de loi concernant le travail des enfants, n° 1733/1.

— wetsontwerp betreffende de kinderarbeid, nr. 1733/1.

*Ce projet est renvoyé à la Commission des Affaires sociales.
Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Sociale Zaken.*

— projet de loi portant des dispositions relatives aux centres publics d'aide sociale, n° 1734/1.

— wetsontwerp houdende bepalingen betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, nr. 1734/1.

Ce projet est renvoyé à la Commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

— projet de loi relatif au crédit hypothécaire, n° 1742/1.

— wetsontwerp op het hypothecair krediet, nr. 1742/1.

Ce projet est renvoyé à la Commission de l'Economie et de la Politique scientifique.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor het Bedrijfsleven en het Wetenschapsbeleid.

— projet de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, n° 1767/1.

— ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, nr. 1767/1.

Ce projet est renvoyé à la Commission de Révision de la Constitution, des Réformes institutionnelles et du Règlement des Conflits.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Herziening van de Grondwet, voor de Institutionele Hervormingen en voor de Regeling van Conflicten.

OVERZENDING VAN BELEIDSNOTA'S

DOOR DE MINISTERS EN STAATSSECRETARISSEN

TRANSMISSION DE NOTES POLITIQUES

PAR LES MINISTRES ET SECRETAIRES D'ETAT

De heer Voorzitter. — Overeenkomstig artikel 79, nr. 1, van het Reglement van de Kamer hebben de ministers en staatssecretarissen de beleidsnota's van de departementen overgezonden. Deze nota's werden naar de bevoegde commissies verzonden. In het vooruitzicht van de adviezen die zij na de ronddeling van de algemene uitgavenbegroting dienen uit te brengen aan de Commissie voor de Begroting, werden de vaste commissies bijeengeroepen om de bespreking aan te vatten van de beleidsnota's van de departementen die onder hun controle ressorteren.

Conformément à l'article 79, n° 1, du Règlement de la Chambre, les ministres et secrétaires d'Etat ont transmis les notes de politique. Ces notes ont été renvoyées aux commissions compé-

tentes. En prévision des avis qu'elles doivent donner à la Commission du Budget après la distribution du budget général des dépenses, les commissions permanentes ont été convoquées afin d'entamer l'examen des notes de politique des départements soumis à leur contrôle.

Diensten van de Eerste Minister
Services du Premier Ministre

- ingediend op 9 september 1991 namens de Eerste Minister.
- déposée le 9 septembre 1991 au nom du Premier Ministre.

Verzonden naar de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt en naar de Commissie voor het Bedrijfsleven en het Wetenschapsbeleid.

Renvoi à la Commission de l'Intérieur, des Affaires générales, de l'Education et de la Fonction publique et à la Commission de l'Economie et de la Politique scientifique.

- ingediend op 10 september 1991 namens de Vice-Eerste Minister en Minister van Institutionele Hervormingen.
- déposée le 10 septembre 1991 au nom du Vice-Premier Ministre et Ministre des Réformes institutionnelles.

Verzonden naar de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt.

Renvoi à la Commission de l'Intérieur, des Affaires générales, de l'Education et de la Fonction publique.

- ingediend op 12 september 1991 namens de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting en Wetenschapsbeleid.
- déposée le 12 septembre 1991 au nom du Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget et de la Politique scientifique.

Verzonden naar de Commissie voor het Bedrijfsleven en het Wetenschapsbeleid.

Renvoi à la Commission de l'Economie et de la Politique scientifique.

Justitie
Justice

- ingediend op 11 september 1991 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Middenstand.
- déposée le 11 septembre 1991 par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Classes moyennes.

Verzonden naar de Commissie voor de Justitie.
Renvoi à la Commission de la Justice.

Binnenlandse Zaken
Intérieur

- ingediend op 10 september 1991 namens de Minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele instellingen.

- déposée le 10 septembre 1991 au nom du Ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales.

- ingediend op 13 september 1991 door de Minister van Openbaar Ambt.

- déposée le 13 septembre 1991 par le Ministre de la Fonction publique.

Verzonden naar de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt.

Renvoi à la Commission de l'Intérieur, des Affaires générales, de l'Education et de la Fonction publique.

Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel
Affaires étrangères et Commerce extérieur

- ingediend op 10 september 1991 namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Buitenlandse Handel.

- déposée le 10 septembre 1991 au nom du Ministre des Affaires étrangères et au nom du Ministre du Commerce extérieur.

- ingediend op 17 september 1991 door de Staatssecretaris voor Europa 1992.

- déposée le 17 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat à l'Europe 1992.

- ingediend op 20 september 1991 door de Staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw.

- déposée le 20 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture.

Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

Ontwikkelingssamenwerking
Coopération au Développement

- ingediend op 12 september 1991 door de Minister van Ontwikkelingssamenwerking.

- déposée le 12 septembre 1991 par le Ministre de la Coopération au Développement.

Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

Landsverdediging
Défense nationale

- ingediend op 16 september 1991 door de Minister van Landsverdediging.

- déposée le 16 septembre 1991 par le Ministre de la Défense nationale.

Verzonden naar de Commissie voor de Landsverdediging.

Renvoi à la Commission de la Défense nationale.

Rijkswacht
Gendarmerie

- ingediend op 16 september 1991 door de Minister van Landsverdediging.
- déposée le 16 septembre 1991 par le Ministre de la Défense nationale.

*Verzonden naar de Commissie voor de Landsverdediging.
Renvoi à la Commission de la Défense nationale.*

Financiën
Finances

- ingediend op 19 september 1991 namens de Minister van Financiën en de Staatssecretaris voor Financiën.
- déposée le 19 septembre 1991 au nom du Ministre des Finances et du Secrétaire d'Etat aux Finances.

*Verzonden naar de Commissie voor de Financiën.
Renvoi à la Commission des Finances.*

Pensioenen
Pensions

- ingediend op 9 september 1991 door de Minister van Pensioenen en namens de Staatssecretaris voor Pensioenen.
- déposée le 9 septembre 1991 par le Ministre des Pensions et au nom du Secrétaire d'Etat aux Pensions.

- ingediend op 19 september 1991 door de Staatssecretaris voor Middenstand en voor de Oorlogsslachtoffers.
- déposée le 19 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat aux Classes moyennes et aux Victimes de la Guerre.

*Verzonden naar de Commissie voor de Sociale Zaken.
Renvoi à la Commission des Affaires sociales.*

Middenstand
Classes moyennes

- ingediend op 17 september 1991 door de Staatssecretaris voor Middenstand en voor de Oorlogsslachtoffers.
- déposée le 17 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat aux Classes moyennes et aux Victimes de la Guerre.

*Verzonden naar de Commissie voor de Landbouw en de Middenstand.
Renvoi à la Commission de l'Agriculture et des Classes moyennes.*

Tewerkstelling en Arbeid
Emploi et Travail

- ingediend op 6 september 1991 door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid.
- déposée le 6 septembre 1991 par le Ministre de l'Emploi et du Travail.

*Verzonden naar de Commissie voor de Sociale Zaken.
Renvoi à la Commission des Affaires sociales.*

Sociale Voorzorg
Prévoyance sociale

- ingediend op 10 september 1991 namens de Minister van Sociale Zaken en de Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid.
- déposée le 10 septembre 1991 au nom du Ministre des Affaires sociales et du Secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés.

*Verzonden naar de Commissie voor de Sociale Zaken.
Renvoi à la Commission des Affaires sociales.*

Volksgezondheid
Santé publique

- ingediend op 10 september 1991 namens de Minister van Sociale Zaken en de Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid.

- déposée le 10 septembre 1991 au nom du Ministre des Affaires sociales et du Secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés.

- ingediend op 11 september 1991 door de Staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie.

- déposée le 11 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale.

- ingediend op 19 september 1991 door de Staatssecretaris voor Middenstand en voor de Oorlogsslachtoffers.

- déposée le 19 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat aux Classes moyennes et aux Victimes de la Guerre.

Verzonden naar de Commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Renvoi à la Commission de la Santé publique et à l'Environnement.

Landbouw
Agriculture

- ingediend op 13 september 1991 door de Staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw.

- déposée le 13 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture.

Verzonden naar de Commissie voor de Landbouw en de Middenstand.

Renvoi à la Commission de l'Agriculture et des Classes moyennes.

Economische Zaken
Affaires économiques

- ingediend op 10 september 1991 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Economische Zaken en het Plan.

- déposée le 10 septembre 1991 par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires économiques et du Plan.

- ingediend op 17 september 1991 namens de Staatssecretaris voor Energie.

- déposée le 17 septembre 1991 au nom du Secrétaire d'Etat à l'Energie.

Verzonden naar de Commissie voor het Bedrijfsleven en het Wetenschapsbeleid.

Renvoi à la Commission de l'Economie et de la Politique scientifique.

**Verkeerswezen en Infrastructuur
Communications et Infrastructuur**

— ingediend op 4 september 1991 door de Staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen, belast met de Herstructurering van het ministerie van Openbare Werken.

— déposée le 4 septembre 1991 par le Secrétaire d'Etat aux Réformes institutionnelles, chargé de la Restructuration du ministère des Travaux publics.

— ingediend op 10 september 1991 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen.

— déposée le 10 septembre 1991 par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Communications et des Réformes institutionnelles.

*Verzonden naar de Commissie voor de Infrastructuur.
Renvoi à la Commission de l'Infrastructure.*

**P.T.T.
P.T.T.**

— ingediend op 16 september 1991 door de Minister van Posten, Telegrafie en Telefonie.

— déposée le 16 septembre 1991 par le Ministre des Postes, Télégraphes et Téléphones.

*Verzonden naar de Commissie voor de Infrastructuur.
Renvoi à la Commission de l'Infrastructure.*

**CONSEIL DE LA COMMUNAUTE GERMANOPHONE
RAAD VAN DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP**

Constitution — Constitutie

M. le Président. — Par lettre du 17 septembre 1991, le „Conseil de la Communauté germanophone" fait connaître qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

Bij brief van 17 september 1991 brengt de „Raad van de Duitstalige Gemeenschap" ons ter kennis dat hij zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

*Pour information.
Ter kennisgeving.*

Mit Schreiben vom 17 September 1991 teilt der Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft mit, dass er sich in seiner Sitzung vom 17 September 1991 konstituiert hat.

Zur Kenntnisnahme.

REKENHOF — COUR DES COMPTES

*Uitvoeringsrekening van de dotatie 1990
Compte d'exécution de la Dotation 1990*

De heer Voorzitter. — Bij brief van 12 augustus 1991 zendt het Rekenhof de uitvoeringsrekening van de dotatie van het Rekenhof over.

Par lettre du 12 août 1991, la Cour des comptes transmet le compte d'exécution de la dotation de 1990 de la Cour des comptes.

*Indiening ter griffie.
Dépôt au greffe.*

Rapport d'activité pour l'année 1990 — Jaarverslag 1990

M. le Président. — Par lettre du 12 août 1991, la Cour des comptes transmet le rapport d'activité de la Cour des comptes pour l'année 1990.

Bij brief van 12 augustus 1991 zendt het Rekenhof het jaarverslag 1990 van het Rekenhof over.

*Dépôt au greffe.
Indiening ter griffie.*

Begroting 1992 — Budget 1992

De heer Voorzitter. — Bij brief van 22 augustus 1991 zendt het Rekenhof de begroting 1992 van het Rekenhof over.

Par lettre du 22 août 1991, la Cour des comptes transmet le budget 1992 de la Cour des comptes.

*Indiening ter griffie.
Dépôt au greffe.*

Imputations budgétaires — Budgettaire aanrekeningen

M. le Président. — Par lettre du 12 août 1991, la Cour des comptes transmet le relevé des imputations budgétaires réalisées au cours du mois de juillet sur le budget des dotations pour l'année 1991.

Bij brief van 12 augustus 1991 zendt het Rekenhof de lijst over van de budgettaire aanrekeningen die in de loop van de maand juli op de begroting der dotaties zijn uitgevoerd voor het jaar 1991.

*Dépôt au greffe.
Indiening ter griffie.*

Par lettre du 9 septembre 1991, la Cour des comptes transmet le relevé des imputations budgétaires réalisées au cours du mois d'août sur le budget des dotations pour l'année 1991.

Bij brief van 9 september 1991 zendt het Rekenhof de lijst over van de budgettaire aanrekeningen die in de loop van de maand augustus op de begroting der dotaties zijn uitgevoerd voor het jaar 1991.

*Dépôt au greffe.
Indiening ter griffie.*

*Beslissingen van de Ministerraad
Décisions du Conseil des Ministres*

De heer Voorzitter. — Bij brief van 24 juli 1991 zendt het Rekenhof, ter uitvoering van artikelen 14 en 17 van de organieke wet van 29 oktober 1846, een uiteenzetting alsmede een afschrift van de beslissing nr. 234 van de Ministerraad van 6 juni 1991 in verband met de toekenning van een rustpensioen aan Mevrouw Renea Kips, gewezen ambtenaar bij de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Par lettre du 24 juillet 1991, la Cour des comptes transmet, en exécution des articles 14 et 17 de la loi organique du 29 octobre 1846, un exposé ainsi qu'une ampliation de la délibération n° 234 prise par le Conseil des Ministres en date du 6 juin 1991, à propos de l'octroi d'une pension de retraite à Mme Renea Kips, ancien fonctionnaire à l'Office national des vacances annuelles.

*Verzonden naar de Commissie voor de Financiën.
Renvoi à la Commission des Finances.*

Bij brief van 11 september 1991 zendt het Rekenhof, ter uitvoering van artikel 14 van de wet van 29 oktober 1846, gewijzigd bij artikel 7 van deze van 20 juli 1921, een uiteenzetting alsmede een afschrift van de beslissing nr. 235 van de Ministerraad in verband met een ordonnantie houdende de overdracht van gelden ten laste van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, voor het begrotingsjaar 1990, naar de v.z.w. Sociaal Fonds van de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië.

Par lettre du 11 septembre 1991, la Cour des comptes transmet, en exécution de l'article 14 de la loi du 29 octobre 1846, modifié par l'article 7 de celle du 20 juillet 1921, un exposé ainsi qu'une ampliation de la délibération n° 235 du Conseil des Ministres au sujet d'une ordonnance transférant des fonds, à la charge du budget du ministère de la Santé publique et de l'Environnement pour l'année budgétaire 1990, à l'a.s.b.l. Fonds social des forces belges en Grande-Bretagne.

Verzonden naar de Commissie voor de Financiën en naar de Commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Renvoi à la Commission des Finances et à la Commission de la Santé publique et de l'Environnement.

*Budget administratif ajusté 1991 —
Ministère de la Prévoyance sociale
Aangepaste administratieve begroting 1991 —
Ministerie van Sociale Voorzorg*

M. le Président. — Par lettre du 17 juillet 1991, la Cour des comptes fait savoir qu'elle a examiné, sur base de l'article 10, § 2 de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le budget administratif ajusté pour l'année 1991 du ministère de la Prévoyance sociale et qu'elle n'a pas d'observations à formuler à propos de la conformité de ce document au budget général des dépenses ajusté.

Bij brief van 17 juli 1991 deelt het Rekenhof mede dat het op grond van artikel 10, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, is overgegaan tot het onderzoek van de aangepaste administratieve begroting voor het jaar 1991 van het ministerie van Sociale Voorzorg en dat het geen opmerkingen heeft over de overeenstemming van dat document met de aangepaste algemene uitgavenbegroting.

*Renvoi aux Commissions des Finances et des Affaires sociales.
Verzonden naar de Commissies voor de Financiën en voor de Sociale Zaken.*

ARBITRAGHOF — COUR D'ARBITRAGE

Kennisgevingen — Notifications

De heer Voorzitter. — Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

— de verwijzingsbeslissing van de prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State bij arrest van 29 mei 1991. (rolnummer : 289)

— la décision de renvoi de la question préjudicielle posée par le Conseil d'Etat par arrêt du 29 mai 1991. (n° du rôle : 289)

— de verwijzingsbeslissing van de prejudiciële vraag gesteld door de Arbeidsrechtbank van Brussel bij vonnis van 12 juli 1991 inzake Jean Redant tegen de Rijksdienst voor Pensioenen. (rolnummer : 302)

— la décision de renvoi de la question préjudicielle posée par le Tribunal du travail de Bruxelles par jugement du 12 juillet 1991 en cause de Jean Redant contre l'Office national des pensions. (n° du rôle : 302)

*Ter kennisgeving.
Pour information.*

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

— het beroep tot vernietiging van het artikel 1, lid 3, van de wet van 22 oktober 1990 betreffende de academische graden, ingesteld door de heren Vande Casteele Philippe, Kenis Eric, Bel Johan, Jacobs Thierry, Rabet Luc, Verlinde Patrick, Geens Jaak en Martel Stefaan. (rolnummer : 290)

— le recours en annulation de l'article 1er, alinéa 3, de la loi du 22 octobre 1990 concernant les grades académiques, introduit par MM. Vande Casteele Philippe, Kenis Eric, Bel Johan, Jacobs Thierry, Rabet Luc, Verlinde Patrick, Geens Jaak et Martel Stefaan. (n° du rôle : 290)

— het beroep tot vernietiging van het artikel 1, 1ste lid, van de wet van 22 oktober 1990 betreffende de academische graden, ingesteld door de heren Vande Castele Philippe, Kenis Eric, Bel Johan, Jacobs Thierry, Rabet Luc, Verlinde Patrick, Dyckmans Gunther, Geens Jaak, Janssen Luc, Rollin Marc, Somville Joël, Van Schoor Marc, Lacroix Thierry, D'Herde Jean-Marie, Martel Stefaan, Van Dorpe Bart, Scheers Bart, Willems Christof, Van Mierlo Ludo, De Varé Filip, Nous Dirk, Maes Gunther, Hugeler Alain, Decaestecker Rudy, De Maere Filip, Letens Geert, Carlens Olivier, Van Helleputte Jean-Marie, Roose Alex, Liekens Wim, Luyckx Jacques, De Baets William, De Meyere Didier, Gillet Benoît en Berlaumont Christof. (rolnummer : 291)

— le recours en annulation de l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 22 octobre 1990 concernant les grades académiques, introduit par MM. Vande Castele Philippe, Kenis Eric, Bel Johan, Jacobs Thierry, Rabet Luc, Verlinde Patrick, Dyckmans Gunther, Geens Jaak, Janssen Luc, Rollin Marc, Somville Joël, Van Schoor Marc, Lacroix Thierry, D'Herde Jean-Marie, Martel Stefaan, Van Dorpe Bart, Scheers Bart, Willems Christof, Van Mierlo Ludo, De Varé Filip, Nous Dirk, Maes Gunther, Hugeler Alain, Decaestecker Rudy, De Maere Filip, Letens Geert, Carlens Olivier, Van Helleputte Jean-Marie, Roose Alex, Liekens Wim, Luyckx Jacques, De Baets William, De Meyere Didier, Gillet Benoît et Berlaumont Christof. (n° du rôle : 291)

— het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het artikel 21 van het decreet van het Waalse Gewest van 11 september 1985 tot organisatie van de waardering van de weerslagen op het leefmilieu, ingesteld door de Ministerraad.

— le recours en annulation partielle de l'article 21 du décret régional wallon du 11 septembre 1985 organisant l'évaluation des incidences sur l'environnement, introduit par le Conseil des Ministres. (n° du rôle : 293)

— het beroep tot vernietiging van de artikelen 34 tot 41 van de wet van 28 december 1990 betreffende verscheidene fiscale en niet-fiscale bepalingen, ingesteld door de „Société de financement en matière énergétique” (SOCOFE). (rolnummer : 294)

— le recours en annulation des articles 34 à 41 de la loi du 28 décembre 1990 relative à diverses dispositions fiscales et non fiscales, introduit par la Société de financement en matière énergétique (SOCOFE). (n° du rôle : 294)

— het beroep tot vernietiging van het artikel 18, 1ste lid, 1°, van de wet van 28 december 1990 betreffende verscheidene fiscale en niet-fiscale bepalingen, ingesteld door de „Société régionale d'investissement pour la Wallonie” (S.R.I.W.). (rolnummer : 296)

— le recours en annulation de l'article 18, alinéa 1, 1°, de la loi du 28 décembre 1990 relative à diverses dispositions fiscales et non fiscales, introduit par la Société régionale d'investissement pour la Wallonie”. (S.R.I.W.). (n° du rôle : 296)

— n : beroep tot vernietiging en de vordering tot schorsing van artikel 215 van de wet van 29 december 1990 houdende sociale bepalingen, ingesteld door de heer Jean Beauvois, Mevrouw Francine Viatour, de "Société civile Agricole Stassart-

Himbe", de heer Patrick de Theux en de heer Henri Hautier ; de beschikking tot vaststelling van de terechtzitting betreffende de vordering tot schorsing. (rolnummer : 297)

— le recours en annulation et la demande de suspension de l'article 215 de la loi du 29 décembre 1990 portant des dispositions sociales, introduit par M. Jean Beauvois, Mme Francine Viatour, la Société civile agricole Stassart-Himbe, M. Patrick de Theux et M. Henri Hautier ; l'ordonnance de fixation de l'audience consacrée à la demande de suspension. (n° du rôle : 297)

— het beroep tot vernietiging van de artikelen 57, 60 en 61 van de wet van 29 december 1990 houdende sociale bepalingen, ingesteld door Knoll Belgium N.V. (rolnummer : 298)

— le recours en annulation des articles 57, 60 et 61 de la loi du 29 décembre 1990 portant des dispositions sociales, introduit par Knoll Belgium S.A. (n° du rôle : 298)

— het beroep tot vernietiging van de artikelen 57, 60 en 61 van de wet van 29 december 1990 houdende sociale bepalingen, ingesteld door l'Association générale de l'industrie du médicament, Aaciphar S.A., Abbott S.A., Asta Medica S.A., Baxter S.A., Bayer Belgium S.A., Bio-Therabel S.A., Boehringer Mannheim Belgium S.A., Boots Pharmaceuticals S.A., Bristol-Myers Belgium S.A., Byk Belga S.A., Ciba-Geigy S.A., Cilag S.A., Conforma S.A., Cyanamid Benelux S.A., Denolin S.A., Duphar & Cie, Eli Lilly Benelux S.A., Ets. A. de Bournonville et Fils S.A., Eutherapie Benelux S.A., Gist-Brocades Farma B.V., Hoechst Belgium S.A., Inpharzam S.A., Institut Merieux Benelux S.A., Janssen Pharmaceutica S.A., Kabi Pharmacia S.A., Labohain S.A., Laboratoires Delalande S.A., Laboratoires de la Meuse S.A., Laboratoires pharmaceutiques Trenker S.A., Laboratoires Zyma-Galen S.A., Lipha S.A., Madaus Pharma S.A., Menarini Benelux S.A., Merckx-Belgolabo S.A., Merck, Sharp & Dohme B.V., Norwich Eaton S.A., Novo Nordisk Pharma S.A., Organon Belge S.A., Ortho Diagnostic Systems S.A., Produits Roche S.A., Prospa S.A., Rhône-Poulenc Rorer S.A., Riker Benelux S.A., Roussel S.A., Sandoz S.A., Sanofi Pharma S.A., Schering S.A., Schering-Plough S.A., Servier Benelux S.A., Sopar S.A., Stallergenes Benelux S.A., Synthelabo Benelux S.A., Therabel Pharma S.A., Triosol S.A., Wellcome S.A., Will Pharma S.A. en Wyeth S.A. (rolnummer : 299)

— le recours en annulation des articles 57, 60 et 61 de la loi du 29 décembre 1990 portant des dispositions sociales, introduit par l'Association générale de l'industrie du médicament, Aaciphar S.A., Abbott S.A., Asta Medica S.A., Baxter S.A., Bayer Belgium S.A., Bio-Therabel S.A., Boehringer Mannheim Belgium S.A., Boots Pharmaceuticals S.A., Bristol-Myers Belgium S.A., Byk Belga S.A., Ciba-Geigy S.A., Cilag S.A., Conforma S.A., Cyanamid Benelux S.A., Denolin S.A., Duphar & Cie, Eli Lilly Benelux S.A., Ets. A. de Bournonville et Fils S.A., Eutherapie Benelux S.A., Gist-Brocades Farma B.V., Hoechst Belgium S.A., Inpharzam S.A., Institut Merieux Benelux S.A., Janssen Pharmaceutica S.A., Kabi Pharmacia S.A., Labohain S.A., Laboratoires Delalande S.A., Laboratoires de la Meuse S.A., Laboratoires pharmaceutiques Trenker S.A., Laboratoires Zyma-Galen S.A., Lipha S.A., Madaus Pharma S.A., Menarini Benelux S.A., Merckx-Belgolabo S.A., Merck, Sharp & Dohme

B.V., Norwich Eaton S.A., Novo Nordisk Pharma S.A., Organon Belge S.A., Ortho Diagnostic Systems S.A., Produits Roche S.A., Prospa S.A., Rhône-Poulenc Rorer S.A., Riker Benelux S.A., Roussel S.A., Sandoz S.A., Sanofi Pharma S.A., Schering S.A., Schering-Plough S.A., Servier Benelux S.A., Sopar S.A., Stallergenes Benelux S.A., Synthelabo Benelux S.A., Therabel Pharma S.A., Triosol S.A., Wellcome S.A., Will Pharma S.A. et Wyeth S.A. (n° du rôle : 299)

— het beroep tot gedeeltelijke vernietiging en de vordering tot schorsing van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van de lokale radio's, ingesteld door de v.z.w. Radio Contact, de v.z.w. Firenze, de v.z.w. Vrije Radio Leuven, de v.z.w. AOS, de S.V. Contact Franchising ; de beschikking tot vaststelling van de terechtzitting betreffende de vordering tot schorsing. (rolnummer : 300)

— le recours en annulation partielle et la demande de suspension du décret de la Communauté flamande du 7 novembre 1990 portant organisation et agrément des radios locales, introduit par l'a.s.b.l. Contact Radio, l'a.s.b.l. Firenze, l'a.s.b.l. Vrije Radio Leuven, l'a.s.b.l. AOS, la S.C. Contact Franchising ; l'ordonnance de fixation de la demande de suspension. (n° du rôle : 300)

— het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 28 december 1990 houdende wijziging van sommige bepalingen betreffende de rechtstoestanden van het personeel van de krijgsmacht en van de medische dienst, ingesteld door de heren Vande Castele Philippe en Robert Maurice. (rolnummer : 301)

— le recours en annulation partielle de la loi du 28 décembre 1990 modifiant certaines dispositions relatives aux statuts du personnel des forces armées et du service médical, introduit par MM. Vande Castele Philippe et Robert Maurice. (n° du rôle : 301)

— het beroep tot vernietiging en de vordering tot schorsing van de artikelen 10, 4°, en 13, tweede lid, 4°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 februari 1991 tot wijziging van het decreet van 5 maart 1985 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden, de v.z.w. Senior Home Service, de v.z.w. Residentenservice Ster Der Zee, de b.v.b.a. Seigneurie Service Residenties, de heer Yves Van Den Abeele en Mevrouw Yvonne Strubbe. (rolnummer : 325)

— le recours en annulation et la demande de suspension des articles 10, 4°, et 13, alinéa 2, 4°, du décret de la Communauté flamande du 20 février 1991 modifiant le décret du 5 mars 1985 portant réglementation de l'agrément et de l'octroi de subventions relatifs aux structures destinées aux personnes âgées, introduit par l'a.s.b.l. Senior Home Service, l'a.s.b.l. Residentenservice Ster Der Zee, la s.p.r.l. Seigneurie Service Residenties, M. Yves Van Den Abeele et Mme Yvonne Strubbe. (n° du rôle : 325)

— het beroep tot vernietiging van de wet van 15 mei 1991 betreffende het bevestigen van de heffing en de inning van de opcentiemen geheven op de onroerende voorheffing, van de provincie Brabant voor het jaar 1988, ingediend door de heer Eric Mergam. (rolnummer : 324)

— le recours en annulation de la loi du 15 mai 1991 portant confirmation de l'établissement et de la perception de centimes additionnels au précompte immobilier de la province de Brabant pour l'année 1988, introduit par M. Eric Mergam. (n° du rôle : 324)

— de beroepen tot vernietiging van het decreet van het Vlaamse Gewest van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, ingediend door de v.z.w. Bemefa, de N.V. Voeders Lauwers, de N.V. Westvlees, de N.V. O. Verdegem, de N.V. Arkova, de P.V.B.A. D'Aussy, de N.V. Leievoeders, de N.V. Leroy, de heer Marc Willaert, de N.V. Mera, de heer Robert De Clercq cs., de heer Michel Vannyvel en Mevrouw Lilian Andriessens cs., de heer Lucien Martens en Mevrouw Lucrese cs., de N.V. D'Aussy, de heer en Mevrouw Peeters, de N.V. Voeders De Bock, de v.z.w. "Het Algemeen Boeren-syndicaat,, de heer Paul Carpentier en Mevrouw Godelieve Claerbout cs., de heer August Schrauwen en Mevrouw Melanie Verheyen cs., de heer Marc Van Looveren en Mevrouw Kristin Van Dijck cs. en de heer Jean-Pierre Cuvry ; de beschikking van samenvoeging van die beroepen. (rolnummers : 303 tot en met 323)

— les recours en annulation du décret de la Communauté flamande du 23 janvier 1991 relatif à la protection de l'environnement contre la pollution due aux engrais, introduit par l'a.s.b.l. Bemefa, la S.A. Voeders Lauwers, la S.A. Westvlees, la S.A. O. Verdegem, la S.A. Arkova, de S.P.R.L. D'Aussy, la S.A. Leievoeders, la S.A. Leroy, M. Marc Willaert, la S.A. Mera, M. Robert De Clercq et consorts, M. Michel Vannyvel et Mme Lilian Andriessens et consorts, M. Lucien Martens et Mme Lucrese et consorts, la S.A. D'Aussy, M. et Mme Peeters, la S.A. Voeders De Bock, l'a.s.b.l. "Het Algemeen Boeren-syndicaat,, M. Paul Carpentier et Mme Godelieve Claerbout et consorts, M. August Schrauwen et Mme Melanie Verheyen et consorts, M. Marc Van Looveren et Mme Kristin Van Dijck et consorts et M. Jean-Pierre Cuvry ; l'ordonnance par laquelle ces recours sont joints. (n° des rôles : 303 à 323)

Ter kennisgeving.

Pour information.

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

— het arrest nr. 23/91 uitgesproken op 25 september 1991 betreffende de prejudiciële vragen gesteld door het Hof van Cassatie bij arrest van 19 maart 1990 inzake Bernard Sole. (rolnummer : 189)

— l'arrêt n° 23/91 rendu le 25 septembre 1991 concernant les questions préjudicielles posées par la Cour de Cassation par arrêt du 19 mars 1990 en cause de Bernard Sole. (n° du rôle : 189)

Ter kennisgeving.

Pour information.

COUR DE CASSATION — HOF VAN CASSATIE

Arrêts — Arresten

M. le Président. — En exécution de l'article 1121 du Code judiciaire. Monsieur le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Classes moyennes transmet le texte des décisions suivantes, rendues par la Cour de Cassation :

In uitvoering van artikel 1121 van het Gerechtelijk Wetboek zendt de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Mid-denstand de tekst over van de volgende beslissingen, gewezen door het Hof van Cassatie :

1. Les arrêts des 19 mars 1980, 21 mai 1980, 2 février 1981, 21 mars 1983, 2 juin 1986, 1er juin 1987, 18 septembre 1989, 27 mars 1990 et 23 mai 1990, par lesquels la Cour, chambres réunies, casse pour la seconde fois en application de l'article 1120 du Code judiciaire.

1. De arresten van 19 maart 1980, 21 mei 1980, 2 februari 1981, 21 maart 1983, 2 juni 1986, 1 juni 1987, 18 september 1989, 27 maart 1990 en 23 mei 1990 bij dewelke het Hof in verenigde kamers voor de tweede maal tot vernietiging besluit bij de toepassing van artikel 1120 van het Gerechtelijk Wetboek.

2. L'arrêt du 10 avril 1987 sur le pourvoi interjeté contre l'arrêt du Conseil d'Etat, section d'administration, du 30 septembre 1986 rendu par la Cour, chambres réunies.

2. Het arrest van 10 april 1987 naar aanleiding van het cassatieberoep ingesteld tegen het arrest van de Raad van State, afdeling administratie, van 30 september 1986, gewezen door het Hof in verenigde kamers.

3. L'arrêt du 28 avril 1988 rendu sur réquisitoire du Procureur général en application de l'article 1088 du Code judiciaire.

3. Het arrest van 28 april 1988 gewezen op vordering van de procureur-generaal bij toepassing van artikel 1088 van het Gerechtelijk Wetboek.

4. L'arrêt du 14 février 1986 rendu sur réquisitoire du Procureur général en application de l'article 1089 du Code judiciaire.

4. Het arrest van 14 februari 1986 gewezen op vordering van de procureur-generaal bij toepassing van artikel 1089 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dépôt au greffe.

Indiening ter griffie.

BOODSCHAPPEN — MESSAGES

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

Conseil central de l'Economie

De heer Voorzitter. — Bij brief van 24 september 1991 zendt de Voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, het tussentijds verslag en de bijlagen bij dit verslag over, aangenomen door het Dagelijks Bestuur van de Raad tijdens zijn vergadering van 23 september 1991.

Par lettre du 24 septembre 1991, le Président du Conseil central de l'Economie transmet, en application de l'article 8 de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, le rapport intermédiaire relatif à la position compétitive de la Belgique, ainsi que les annexes à ce rapport, approuvés par le Bureau du Conseil en sa séance du 23 septembre 1991.

Indiening ter griffie.

Dépôt au greffe.

Défense nationale — Landsverdediging

M. le Président. — Par lettre du 23 septembre 1991. M. le Ministre de la Défense nationale transmet, en exécution de l'article 32 de la loi du 30 juillet 1938 concernant l'usage des langues à l'armée, le rapport de l'année 1990 sur l'application de cette loi.

Bij brief van 23 september 1991 zendt de Minister van Landsverdediging, in uitvoering van artikel 32 van de wet van 30 juli 1938 op het gebruik der talen bij het leger, het verslag over voor het jaar 1990 betreffende de toepassing van deze wet.

Pour information.

Ter kennisgeving.

Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen Communications et Réformes institutionnelles

De heer Voorzitter. — Bij brief van 12 september 1991 zendt de Vice-Eerste Minister en Minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen, in uitvoering van artikel 19 van de wet van 23 juli 1926, waarbij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen wordt ingericht :

Par lettre du 12 septembre 1991, Monsieur le Vice-Premier Ministre et Ministre des Communications et des Réformes institutionnelles transmet, en exécution de l'article 19 de la loi du 23 juillet 1926 créant la Société nationale des Chemins de fer belges :

1. de balans en de resultatenrekening van genoemde maatschappij op 31 december 1990, goedgekeurd door de algemene vergadering van 28 mei 1991 ;

1. le bilan et le compte des résultats de ladite société au 31 décembre 1990, approuvés par l'assemblée générale du 28 mai 1991 ;

2. een afschrift van de notulen van deze vergadering en het verslag van de raad van beheer en het college van commissarissen.

2. une copie du procès-verbal de cette assemblée ainsi qu'un exemplaire du rapport du conseil d'administration et du collège des commissaires.

Indiening ter griffie.

Dépôt au greffe.

Comité de Concertation et de Contrôle du pétrole Overleg- en Controlecomité voor de Petroleum

M. le Président. — Par lettre du 11 septembre 1991, le Comité de concertation et de contrôle du pétrole transmet son rapport annuel 1990.

Bij brief van 11 september 1991 zendt het Overleg- en Controlecomité voor de Petroleum zijn jaarverslag 1990 over.

*Pour information.
Ter kennisgeving.*

*Nationale Delcrederedienst
Office national du Ducroire*

De heer Voorzitter. — Bij brief van 15 juli 1991 zendt de Directeur-generaal van de Nationale Delcrederedienst het jaarverslag met betrekking tot het boekjaar 1991. over.

Par lettre du 15 juillet 1991, Monsieur le Directeur général de l'Office national du Ducroire transmet le rapport annuel portant sur l'exercice 1991.

*Indiening ter griffie.
Dépôt au greffe.*

*Commissaire royal à la Politique des Immigrés
Koninklijk Commissaris voor het Migrantenbeleid*

M. le Président. — Par lettre du 9 juillet 1991, le Commissaire royal à la politique des immigrés transmet le rapport provisoire sur l'origine et la persistance des quartiers défavorisés en Belgique.

Bij brief van 9 juli 1991 zendt de Koninklijk Commissaris voor het migrantenbeleid het tussentijds rapport omtrent het ontstaan en de bestending van concentratiebuurten in België.

*Dépôt au greffe.
Indiening ter griffie.*

*Gemeenteraad Raeren
Conseil communal de Raeren*

De heer Voorzitter. — Bij brief van 27 september 1991 zendt de gemeenteraad van Raeren een ter vergadering van 29 augustus 1991 aangenomen resolutie over betreffende de gevolgen van de afschaffing van de grenzen op 1 oktober 1993.

Par lettre du 27 septembre 1991, le conseil communal de Raeren transmet une résolution, adoptée en sa séance du 29 août 1991, relative aux conséquences de la suppression des frontières au 1er octobre 1993.

*Verzonden naar de Commissie voor de Binnenlandse Zaken,
de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt.*

*Renvoi à la Commission de l'Intérieur, des Affaires générales,
de l'Education et de la Fonction publique.*

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Autorisation d'impression (Art. 64-2 du Règlement) — Toelating tot drukken (Art. 64-2 van het Reglement)

M. le Président. — Conformément à l'article 64, 2°, du Règlement, l'autorisation d'impression a été donnée pour :

Overeenkomstig artikel 64, 2°, van het Reglement, wordt de toelating tot drukken verleend voor :

1. la proposition de loi (M. Marc Olivier) relative au titre-repas, n° 1703/1.

1. het wetsvoorstel (de heer Marc Olivier) betreffende de maaltijdtitel, nr. 1703/1.

2. la proposition de loi (M. Laridon) modifiant l'article 159 de la loi-programme du 30 décembre 1988, n° 1705/1.

2. het wetsvoorstel (de heer Laridon) tot wijziging van artikel 159 van de programmawet van 30 december 1988, nr. 1705/1.

3. la proposition de loi (Mme Lefebver) modifiant la loi du 12 juillet 1973 portant statut des volontaires du cadre actif des forces terrestres, aériennes et navales et du service médical, n° 1724/1.

3. het wetsvoorstel (Mevrouw Lefebver) tot wijziging van de wet van 12 juli 1973 houdende statuut van de vrijwilligers van het actief kader van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, nr. 1724/1.

4. la proposition de résolution (M. Denys) visant à organiser une concertation entre le département national de l'Agriculture et les instances régionales compétentes en matière d'environnement afin d'éviter que les mesures différentes prises par les Régions en matière d'environnement n'entraînent une distorsion de concurrence dans l'agriculture, n° 1731/1.

4. het voorstel van resolutie (de heer Denys) tot het organiseren van overleg tussen het nationale departement van Landbouw en de gewestelijke instanties bevoegd voor het leefmilieu om te vermijden dat verschillende leefmilieumaatregelen in de Gewesten de concurrentiekracht van de landbouw zouden vervalsen. nr. 1731/1.

5. la proposition de résolution (M. Peeters) relative à l'application généralisée et consécutive de la loi du 19 janvier 1990 abaissant à dix-huit ans l'âge de la majorité civile, n° 1732/1.

5. het voorstel van resolutie (de heer Peeters) betreffende de veralgemeende consequente toepassing van de wet van 19 januari 1990 tot verlaging van de leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid tot achttien jaar, nr. 1732/1.

6. la proposition de loi (M. Breyne) modifiant la loi du 9 juillet 1971 réglementant la construction d'habitations et la vente d'habitations à construire ou en voie de construction, n° 1735/1.

6. het wetsvoorstel (de heer Breyne) tot wijziging van de wet van 9 juli 1971 tot regeling van de woningbouw en de verkoop van de te bouwen of in aanbouw zijnde woningen, nr. 1735/1.

7. la proposition de loi (M. Draps et consorts) tendant à restreindre l'octroi d'allocations familiales garanties, n° 1736/1.

7. het wetsvoorstel (de heer Draps en consorten) tot inperking van de toekenning van gewaarborgde kinderbijslag, nr. 1736/1.

8. la proposition de déclaration (M. Lauwers) de révision de l'article 108, premier et deuxième alinéas, de la Constitution, n° 1737/1.

8. het voorstel van verklaring (de heer Lauwers) tot herziening van artikel 108, eerste en tweede lid, van de Grondwet, nr. 1737/1.

9. la proposition de déclaration (M. Lauwers) de révision de l'article 31 de la Constitution en vue d'y insérer une nouvelle disposition concernant les conseils de district, n° 1738/1.

9. het voorstel van verklaring (de heer Lauwers) tot herziening van artikel 31 van de Grondwet om een nieuwe bepaling in te voegen betreffende de deelgemeenteraden, nr. 1738/1.

10. la proposition de loi (MM. Peeters et Willockx) portant création d'un Fonds pour la sécurité des infrastructures sportives publiques, n° 1739/1.

10. het wetsvoorstel (de heren Peeters en Willockx) tot oprichting van een veiligheidsfonds voor de openbare sportinfrastructuur, nr. 1739/1.

11. la proposition de loi (MM. Peeters et Willockx) créant un Fonds de sponsoring sportif, n° 1740/1.

11. het wetsvoorstel (de heren Peeters en Willockx) tot oprichting van een sportsponsorfonds, nr. 1740/1.

12. la proposition de loi (M. Peeters) modifiant l'article 93 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, n° 1741/1.

12. het wetsvoorstel (de heer Peeters) tot wijziging van artikel 93 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, nr. 1741/1.

13. la proposition de loi (M. Antoine) organisant le règlement des créances alimentaires par l'intermédiaire d'un Office national des créances alimentaires, n° 1743/1.

13. het wetsvoorstel (de heer Antoine) tot regeling van alimentatievorderingen door bemiddeling van een Rijksbureau voor Alimentatievorderingen, nr. 1743/1.

14. la proposition de loi (M. Annemans) organisant le retour immédiat des étrangers en séjour irrégulier vers leur pays d'origine, n° 1744/1.

14. het wetsvoorstel (de heer Annemans) betreffende de organisatie van de onmiddellijke terugkeer van illegale vreemdelingen naar hun herkomstlanden, nr. 1744/1.

15. la proposition de loi (M. Louis Michel) immunisant à concurrence de 100.000 francs les rémunérations des pompiers volontaires, n° 1745/1.

15. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot vrijstelling van belasting van de bezoldiging van de vrijwillige brandweerlieden tot een beloop van 100.000 frank, nr. 1745/1.

16. la proposition de loi (M. Louis Michel) instaurant des titres-crèche dans les entreprises de moins de 100 travailleurs, n° 1750/1.

16. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot invoering van crèchebonnen in ondernemingen met minder dan 100 werknemers, nr. 1750/1.

17. la proposition de loi (M. Louis Michel) limitant l'octroi de la franchise postale et introduisant une sanction pénale en cas de non-respect des conditions de cette franchise, n° 1751/1.

17. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot beperking van de portvrijdom en tot strafbaarstelling van het niet in acht nemen van de aan die vrijdom verbonden voorwaarden, nr. 1751/1.

18. la proposition de loi (M. Louis Michel) instaurant l'incompatibilité entre l'exercice d'une fonction ministérielle et d'une fonction parlementaire, n° 1752/1.

18. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot invoering van de onverenigbaarheid tussen de uitoefening van een ministerambt en een parlementair ambt, nr. 1752/1.

19. la proposition de loi (M. Louis Michel) instaurant un chèque-rentree pour chaque enfant en âge scolaire, n° 1753/1.

19. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot invoering van een "nieuw schooljaar-cheque", ten gunste van elk schoolgaand kind, nr. 1753/1.

20. la proposition de loi (M. Louis Michel) instituant la consultation populaire, n° 1754/1.

20. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot instelling van de volksraadpleging, nr. 1754/1.

21. la proposition de résolution (M. Simons) relative à la protection du peuple tibétain, n° 1755/1.

21. het voorstel van resolutie (de heer Simons) betreffende de bescherming van het Tibetaanse volk, nr. 1755/1.

22. la proposition de loi (M. Louis Michel) permettant au contribuable de décider de l'affectation d'une partie de son impôt, n° 1757/1.

22. het wetsvoorstel (de heer Louis Michel) er toe strekkende de belastingplichtige toe te staan over de bestemming van een deel van zijn belastingen te beslissen, nr. 1757/1.

23. la proposition de loi (MM. De Groot et Flamant) modifiant l'arrêté royal n° 79 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des médecins, n° 1758/1.

23. het wetsvoorstel (de heren De Groot en Flamant) tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 79 van 10 november 1967 betreffende de Orde der geneesheren, nr. 1758/1.

24. la proposition de loi (MM. Willockx et Lisabeth) modifiant le Code des impôts sur les revenus et le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en vue d'une réforme limitée de la procédure fiscale, n° 1761/1.

24. het wetsvoorstel (de heren Willockx en Lisabeth) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen en het B.T.W.-wetboek teneinde een beperkte hervorming van de fiscale procedure door te voeren, nr. 1761/1.

25. la proposition de loi (MM. Cuyvers et Daras) modifiant l'article 5bis des lois relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, coordonnées le 3 juin 1970, n° 1766/1.

25. het wetsvoorstel (de heren Cuyvers en Daras) tot wijziging van artikel 5bis van de wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepszichten, gecoördineerd op 3 juni 1970, nr. 1766/1.

MEDEDELING VAN DE REGERING COMMUNICATION DU GOUVERNEMENT

Bespreking — Discussion

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, aan de orde is de bespreking van de regeringsmededeling.

Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle la discussion de la communication gouvernementale.

De heer Verhofstadt heeft het woord.

De heer Verhofstadt (*op de tribune*). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Eerste Minister, geachte collega's, ik zou mijn uiteenzetting willen aanvatten waar die van mijn fractievoorzitter gisteren werd afgebroken. Net voor de lezing van de regeringsmededeling aan het Parlement, heeft onze fractieleider, de heer Cortois, ervoor gepleit een onderscheid te maken tussen een regeringsmededeling en een regeringsverklaring. De P.V.V.-fractie vindt het onaanvaardbaar, Mijnheer de Eerste Minister, dat U Uw verantwoordelijkheid in het Parlement ontloopt door het eenvoudig aflezen van een regeringsmededeling die dan nog voor de helft gewijd was aan andere problemen dan het werkelijke probleem waarmee wij de jongste dagen, tijdens de politieke crisis, waren geconfronteerd.

Mijnheer de Eerste Minister, het is werkelijk onaanvaardbaar dat U zich daartoe beperkt ondanks het feit dat wij waarschijnlijk een nieuwe meerderheid zullen kennen in het Parlement, ondanks het feit dat het gaat om een nieuwe regering met een nieuwe samenstelling en ondanks het feit dat er een nieuw regeerprogramma is. U kan niet ontkennen dat bepaalde zaken werden toegevoegd aan het regeerprogramma Martens VIII, dat men nu Martens IX noemt. (*Ontkenning van de Eerste Minister*) U spreekt dat tegen, maar onder meer in verband met de oplossing voor de wapenleveringen werd een nieuw hoofdstuk toegevoegd aan het regeerakkoord dat U hier gisteren naar voren heeft gebracht. Uw Regering is dus niet meer gestoeld op dezelfde meerderheid, dat is gisteren duidelijk gebleken. De Volksunie behoort niet meer tot de meerderheid, maar tot de oppositie. Uw Regering heeft niet meer dezelfde samenstelling en beschikt ook niet meer over hetzelfde regeerprogramma, want U heeft hier zelf aangekondigd dat in verband met de bevoegdheid omtrent de wapenleveringen een aantal nieuwe initiatieven werden genomen en zullen worden genomen die oorspronkelijk niet in het regeerprogramma waren vastgelegd.

Mijnheer de Eerste Minister, wanneer zich in een parlementaire democratie dergelijke belangrijke gebeurtenissen voordoen als deze die wij onder meer in het weekend hebben meegemaakt, wanneer er een nieuw regeerprogramma, een nieuwe regerings-samenstelling is, lijkt het mij evident dat U niet naar het Parle-

ment komt met een eenvoudige mededeling, maar dat U wel degelijk een regeringsverklaring aflegt waaraan U het vertrouwen koppelt van het Parlement in deze nieuwe regering en in deze nieuwe meerderheid. Of durft U het vertrouwen van het Parlement misschien niet vragen? (*Ontkenning van de Eerste Minister*) U ontkent dat, welnu ik vraag mij dan af waarom een van de leden van de meerderheid dat in Uw plaats moet doen. Waarom kan U als Eerste Minister zelf niet het vertrouwen vragen voor Uw nieuwe regering, Uw nieuwe meerderheid en Uw nieuw regeerprogramma? Vermoedt U dissidentie in Uw meerderheid? Zijn er problemen in de vier meerderheidspartijen die U normaal hun steun zouden moeten verlenen? Het is niet normaal en niet democratisch om naar het Parlement te komen en te doen alsof er weinig of niets is gebeurd, alsof er geen problemen zijn en alsof er tijdens het weekend geen echte regeringscrisis is geweest met alle gevolgen van dien.

Mijnheer de Eerste Minister, gisteren hebt U hier een regeringsmededeling gedaan en geen regeringsverklaring afgelegd. De regeringsmededeling heeft hooguit een kwartier in beslag genomen. Aan de politieke crisis waren er exact twee pagina's gewijd, dus vijf minuten. Toch beschouwen wij datgene wat U tijdens die eerste vijf minuten heeft gezegd even belangrijk, zo niet belangrijker dan alle regeringsverklaringen die U als Eerste Minister de voorbije twaalf jaar in het Parlement heeft afgelegd. De regeringsmededeling die U gisteren heeft gedaan is van uitzonderlijk groot belang en moet derhalve zeer grondig in het Parlement worden besproken en geanalyseerd. Wij zijn immers van oordeel dat het kabinet Martens IX werd gevormd op basis van een totaal ongrondwettelijke oplossing. U wil absoluut nog tien weken Eerste Minister zijn. Mede na al het geklungel en gesjoemel dat we de voorbije twee jaar onder deze regering hebben meegemaakt, vinden wij het onaanvaardbaar dat U het vertrouwen in het nieuwe kabinet Martens IX niet vraagt. Wij stellen gewoon vast dat de oplossing die U hebt uitgewerkt om de Regering nog een tiental weken te laten overleven ongrondwettelijk is. Zij is strijdig met de fundamentele beginselen van onze Grondwet.

Mijnheer de Eerste Minister, U is de eerste burger in ons land. U zou dus als eerste de Grondwet moeten respecteren en naleven. U doet dat niet. In tegenstelling tot wat in onze Grondwet staat, heeft U een loopje genomen met minstens twee bepalingen uit onze Grondwet.

Zo moeten beslissingen van de nationale Regering altijd door een paritair samengestelde Ministerraad genomen worden. Daar moet men tot een consensus komen. Door het oprichten van gewestelijke ministeriële comités, die niet paritair zijn samengesteld en die in de toekomst wapenvergunningen en exportlicenties zullen moeten goedkeuren, afkeuren en controleren, gaat U in tegen minstens twee bepalingen van onze Grondwet, met name artikel 86bis dat stelt dat onze Ministerraad paritair is samengesteld en dat de beslissingen door die Ministerraad in consensus moeten worden genomen.

Mijnheer de Eerste Minister, de voorbije dagen heb ik zeer verbouwereerd naar al Uw uitspraken geluisterd.

De heer Martens, Eerste Minister. — Dat waren er zeer weinig.

De heer Verhofstadt. — Vindt U dat ? Vindt U het normaal dat U op de televisie uitleg verschaft over een regeringsmededeling, vooral het Parlement daarvan op de hoogte te brengen ? Het is een schande dat U eerst op de televisie en nadien in een debat met de heer Delpere in Louvain-la-Neuve uitleg gaat verschaffen, in plaats van in het Parlement te verschijnen en te zien of U nog wel het vertrouwen van dat Parlement heeft. Dat is de realiteit.

De heer Martens, Eerste Minister. — Ik krijg de indruk dat alleen U op de televisie mag verschijnen.

De heer Verhofstadt. — Ik ben geen Eerste Minister van dit land.

De heer Martens, Eerste Minister. — Ik denk aan al die stomiteiten die U heeft verteld.

De heer Verhofstadt. — U noemt dat stomiteiten. Vindt U wat de heer Senelle, de heer Delpere en de heer Van Orshoven zeggen stomiteiten ? Wellicht vindt U zelfs datgene wat Wilfried Martens in 1984 heeft gezegd ook een stomiteit. Als U niet meer weet wat U in 1984 heeft gezegd, zal ik het zelf even voorlezen.

Mijnheer de Eerste Minister, wij zijn werkelijk verbouwereerd over de ongrondwettelijke beslissing die U trof. Bovendien wordt de ongrondwettelijkheid door iedereen bevestigd, behalve door Uzelf en door de heer Dehaene. Alle overige grondwetspecialisten in ons land zijn van oordeel dat de Regering een ongrondwettelijke daad stelde. Met een toenemende ontsteltheid aanhoorden wij Uw jongste verklaringen. Inderdaad, U pleit tegen het dossier. In dat verband doet U mij denken aan de heer Eyskens die in de zaak Khaled ook tegen het dossier pleitte. Bovendien, om Uw grondwettelijke daad goed te praten, blijft U volhouden dat er ter zake precedenter bestaan. Dat is echter een botte leugen, een Eerste Minister onwaardig. In tegenstelling tot wat U de afgelopen drie dagen vertelde op alle mogelijke symposia, colloquia en voor bepaalde televisiestations, zijn er geen voorbeelden te vinden van zulke ongrondwettelijke daden.

Mijnheer de Eerste Minister, U haalde drie precedenter aan. Welnu, ik zal die samen met U even doornemen. Ik zal twee bronnen citeren die U niet zal kunnen aanvechten. Eerst en vooral refereer ik naar Uw gewezen kabinetschef en grondwetspecialist, de heer André Alen, die in zijn boek met betrekking tot deze materie duidelijk stelt dat wat U doet ongrondwettelijk is. Ten tweede, refereer ik naar Uzelf, Mijnheer de Eerste Minister, meer in het bijzonder naar de inhoud van het verslag dat U aan de Koning overhandigde in 1984, in antwoord op het advies van de Raad van State. U gaat mij toch niet vertellen dat U in dat verslag zaken schreef waarin Uzelf niet geloofde of dat U aan het Staatshoofd onjuistheden wijsmaakte ?

Mijnheer de Eerste Minister, deze discussie kan niet blijven voortduren en moet uiteindelijk worden beslecht. Om uit deze

impasse te geraken en uit te maken of Uw daad al dan niet grondwettelijk was zal ik U een concreet voorstel doen. Dat is immers een van de essentiële taken van het Parlement. Het is niet aan de Regering om te oordelen over de al dan niet grondwettelijkheid van haar en onze daden. Bij ons bestaat er geen Constitutioneel Hof tot hetwelk de burger zich kan richten om de ongrondwettelijkheid van een daad van de Regering of van het Parlement aan te klagen en te laten sanctioneren. Hier zijn het de 212 Kamerleden en de Senatoren die oordelen of een daad al dan niet grondwettelijk is. Schenken wij ons vertrouwen aan de Eerste Minister, alsook aan de Regering, dan betekent dit dat wij van oordeel zijn dat de regeling die getroffen werd grondwettelijk is. Schenken wij ons vertrouwen niet, dan beschouwen wij de regeling als ongrondwettelijk en nemen wij onze bevoegdheid ter zake op.

Mijnheer de Voorzitter, waar wij nu mee bezig zijn is niet zomaar het zoveelste debat naar aanleiding van de zoveelste regeringsmededeling of naar aanleiding van het zoveelste geklungel van de huidige regeringsploeg, maar een debat dat van essentieel belang is. Om te overleven opent de Regering de doos van Pandora zonder echter te weten wat er uit zal voortvloeien voor de toekomst. Wij moeten nu oordelen of deze daad al dan niet strookt met de Grondwet.

Niettegenstaande de grondwetspecialisten dit reeds voldoende hebben aangetoond wil ik toch even de argumenten herhalen om te bewijzen dat, in tegenstelling met wat U reeds drie dagen verklaart, U geen enkel precedent kunt vinden voor alles wat U zegt.

Ten eerste, U kunt geen precedent halen uit de ministeriële comités die reeds in onze Regering werkzaam zijn en in de toekomst steeds zullen werken. U weet evengoed, zelfs beter dan ik, dat ministeriële comités altijd bestaan zowel uit leden van de ene als van de andere Gemeenschap. In de ministeriële comités zijn altijd alle partijen van de regeringscoalitie vertegenwoordigd. Dit betekent dus dat U uit het bestaan van de ministeriële comités in de regering van dit land geen precedent kunt halen. Trouwens, Uw gewezen kabinetschef de heer Alen schrijft op pagina 182 — ik denk niet dat hij zich vergist — „de beslissingen van de Ministerraad worden vaak voorbereid door in de schoot van de Regering opgerichte ministeriële comités waarin enige regeringsleden het beleid op bepaalde gebieden coördineren”. Uw gewezen kabinetschef, de heer Alen, zegt dus zelf dat ministeriële comités altijd hebben bestaan. Ministeriële comités, collega's, zullen er altijd bestaan, maar zij hebben enkel en alleen tot taak en tot doel de beslissingen van de Ministerraad voor te bereiden. Zij beslissen dus niet zelf en oefenen geen bevoegdheid uit.

Ten tweede, Mijnheer de Eerste Minister, kan U ook geen precedent vinden in de gewestelijke ministeriële comités of de ministeriële comités voor gewestelijke aangelegenheden die door de wet van 1 augustus 1974 werden opgericht. Inderdaad, er zijn twee essentiële verschilpunten met de ministeriële comités die U nu hebt opgericht.

Ten eerste, de ministeriële comités van 1974 zijn bij wet en niet bij koninklijk besluit opgericht. (*Onderbreking van de heer Martens*)

Ten tweede, volgens de wet van 1 augustus 1974 hadden de ministeriële comités voor gewestelijke aangelegenheden — en dat is een essentieel punt — alleen een adviserende of beraadslagende bevoegdheid. Nu hebben die gewestelijke ministeriële comités ook een beslissingsbevoegdheid. Wij komen daarop straks terug.

Mijnheer de Eerste Minister, ik kom tenslotte tot het cruciaal punt waar ik U zelf zal citeren. U kan ook geen precedent halen uit de oprichting van de gewestelijke ministeriële comités voor de nationale sectoren opgericht bij koninklijk besluit van 31 maart 1984.

De heer Dhoore. — Dat is de kern van het debat.

De heer Verhofstadt. — Ja, Mijnheer Dhoore, dat is de kern van het debat. (*Twistgesprek tussen de heren Dhoore en de heer De Croo*)

De heer Voorzitter. — Ik herinner de heren Dhoore en De Croo eraan dat de heer Verhofstadt het woord heeft.

De heer Verhofstadt. — Ik herhaal dus, Mijnheer de Eerste Minister, dat U geen precedent kunt vinden in het koninklijk besluit van 31 maart 1984.

Het feit dat U nu al drie dagen de goegemeente probeert uit te leggen dat dit wel een precedent is, vind ik werkelijk een miskennis van alle elementaire waarheden en objectieve regels die er in ons land bestaan.

Mijnheer de Eerste Minister, is dat niet Uw handtekening die onder het koninklijk besluit van 31 maart 1984 en onder het verslag aan de Koning staat ?

De heer Martens, Eerste Minister. — Natuurlijk.

De heer Verhofstadt. — U hebt dat dus ondertekend.

U schreef evenwel op 31 maart 1984, naar aanleiding van een bemerking van de Raad van State, dat artikel 29 van de Grondwet — over het feit dat de Koning zelf de uitvoerende macht regelt — niet betekent dat men ministeriële comités zelf kan laten beslissen. De Raad van State schreef in een advies van 1984 dat artikel 29 wel toelaat ministeriële comités op te richten die mogen beraadslagen, adviseren en controleren, maar zij mogen niet beslissen. De Eerste Minister — die daarjuist heeft bevestigd dat hij dat aan de Koning heeft geschreven — en die ook de toenmalige Eerste Minister was, zegt dat ten aanzien van die bemerking van de Raad van State moet worden opgemerkt dat zoals in artikel 5 van de wet tot oprichting van voorlopige Gemeenschaps- en Gewestinstellingen, gecoördineerd op 20 juli 1979, de ministeriële comités „beraadslagen”. Hij zegt dat de beraadslagingen van de ministeriële comités inzake nationale economische sectoren onderworpen worden aan de beslissing van

de Ministerraad. Hij gaat nog verder. Dezelfde Eerste Minister die nu beweert dat dit alles grondwettelijk is zegt : „Aldus is de beraadslaging van de ministeriële comités slechts een fase in de totstandkoming van de beslissingen van de nationale overheid betreffende de nationale economische sectoren, al is zij een substantiële vormvereiste. Het beginsel van de nationale representativiteit van de nationale Regering in deze materie kan dan ook niet geacht worden geschonden te zijn.”

In 1984 zegt de Eerste Minister in zijn verslag aan de Koning dus dat de Raad van State gelijk heeft. Hij volgt dus de Raad van State door de ministeriële comités alleen maar te laten beraadslagen en niet te laten beslissen. Ik citeer artikel 2 van het besluit dat zondag jongstleden werd gepubliceerd in een speciale editie van het Belgisch Staatsblad : „De ministeriële comités bedoeld in artikel 1, paragraaf 1, beraadslagen en beslissen.” Daarover gaat het.

Mijnheer de Eerste Minister, U heeft reeds gedurende dagen mist verspreid in dit land en op een intellectuele oneerlijke manier dit dossier en het probleem van de grondwettelijkheid behandeld. In Uw eigen verklaring van 1984, op het ogenblik dat de ministeriële comités voor de nationale sectoren werden opgericht, heeft U gezegd dat zij enkel kunnen beraadslagen maar niet mogen beslissen, zoniet zou de Grondwet niet worden nageleefd. Nu U ook beslissingsbevoegdheid geeft aan de gewestelijke ministercomités zegt U dat er niets aan de hand is.

Mijnheer de Eerste Minister, ik doe U een zeer concreet voorstel. U kan nog dagen blijven volhouden dat het hier een grondwettelijke oplossing betreft, daarmee Uw eigen woorden van 1984 in Uw verslag aan de Koning ontkrachtend, en tegen de grondwetspecialisten in dit land blijven fulmineren dat het grondwettelijk is. Ik doe U een concreet voorstel om uit de discussie te geraken. Ik stel U voor aan de Raad van State over dit koninklijk besluit een spoedadvies te vragen. Deze discussie is uitzichtloos aangezien U de evidentie blijft ontkennen, aangezien U de woorden van Uw gewezen kabinetschef ontkent, aangezien U Uw eigen woorden van 1984 ontkent. Ik stel voor dat U het hoogdringend advies vraagt over dit koninklijk besluit van 29 september 1991. Ik voeg daaraan onmiddellijk toe dat ik alles intrek wat ik hier op deze tribune gezegd heb wanneer U mij een advies van de Raad van State kan voorleggen dat U gelijk geeft. De Raad van State zal dan wel haar uitspraken van 1984 moeten tegenspreken. Dat is echter geen centrale kwestie. Ik trek alles in wat ik gezegd heb indien de Eerste Minister een advies durft vragen aan de Raad van State. De Eerste Minister kan niet beweren dat zo'n advies niet nuttig zal zijn.

De heer Martens, Eerste Minister. — Hebt U al klacht ingediend bij de Raad van State, Mijnheer Verhofstadt ?

De heer Verhofstadt. — Zeer zeker, Mijnheer de Eerste Minister.

De heer Martens, Eerste Minister. — Dan zal U een advies ontvangen, Mijnheer Verhofstadt.

De heer Verhofstadt. — Mijnheer de Eerste Minister, U weet zeer goed dat er twee problemen zijn. De Raad van State heeft enerzijds een adviserende bevoegdheid en anderzijds is er de procedure van nietigverklaring die jarenlang kan aanslepen. De essentiële vraag voor mij is of U als Eerste Minister het advies durft vragen of niet durft vragen. U kan niet beweren dat een advies ter zake overbodig is want dit koninklijk besluit zal ook in de toekomst van kracht blijven.

Dit koninklijk besluit heeft zware politieke consequenties. Het maakt Uw zogenaamde unionistisch federalisme totaal ongeloofwaardig en weekt krachten los in ons land die aan de nationale Regering elke zin van bestaan ontnemen. Dat is het gevolg van de manier waarop Uw Regering ontspringt met de rechtsbeginselen en de Grondwet. Het is dus niet overbodig om een advies te vragen aan de Raad van State.

Ik wil nu graag een concreet antwoord op de volgende vraag : „Durft U, Mijnheer de Eerste Minister, een advies vragen aan de Raad van State ?”

Ik herhaal dat ik alles wat ik de jongste dagen heb gezegd intrek wanneer U dat doet, want door het vragen van dat advies zou U het bewijs leveren dat U dat koninklijk besluit grondwettelijk vindt.

Aan de heren van de C.V.P. wil ik in herinnering brengen dat toen zij deel uitmaakten van de regering Tindemans, deze laatste hier op deze tribune op een welbepaald ogenblik heeft verklaard dat de Grondwet geen vodge papier is. Als de Grondwet ook nu geen vodge papier is, dan moet de Eerste Minister de moed hebben om het advies van de Raad van State in te winnen. Dat advies zal oordelen of het koninklijk besluit al dan niet grondwettelijk is.

Ik herhaal dus nogmaals mijn vraag aan de Eerste Minister : „Gaat U in op mijn voorstel om dit geschil te beslechten door het vragen van een advies aan de Raad van State ?”

De heer Martens, Eerste Minister. — Mijnheer Verhofstadt, wij voeren hier een politiek debat. Ik zal antwoorden nadat de andere sprekers het woord hebben genomen. U zal hier geen gerechtelijk debat organiseren, zoals U destijds geprobeerd hebt met de heer Eyskens. Ik zwijg dus en zal pas antwoorden na de toespraken van Uw collega's.

De heer Verhofstadt. — Mijnheer de Eerste Minister, het is mijn bedoeling om dat debat in te korten zodat ik hier binnen vijf minuten de tribune kan verlaten. Mijn vraag blijft of U het aandurft een advies te vragen.

De heer Martens, Eerste Minister. — Mijnheer Verhofstadt, ik zie hier niet als beschuldigde en gij zijt de rechter niet.

De heer Verhofstadt. — Mijnheer de Eerste Minister, ik kan U zeggen dat er meerdere collega's van Uw eigen fractie en van de S.P. beschuldigingen aan Uw adres uiten in de wandelgangen. Ook dat is een realiteit.

De heer Van Rompuy. — Mijnheer Verhofstadt, wil U ook namen noemen ? (*Verontwaardigde woordenwisselingen tussen de leden van de meerderheid en de oppositie in de zaal*)

De heer Voorzitter. — Mag ik de heren Cortois en Van Rompuy erop wijzen dat de heer Verhofstadt het woord heeft en hij alleen.

De heer Verhofstadt. — Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter. Ik zou nogmaals willen herhalen dat ik het onbetamelijk vind dat de Eerste Minister zich van deze vraag afmaakt. En ik stel nogmaals voor dat de Eerste Minister een spoedadvies over dit koninklijk besluit inwint bij de Raad van State. Wat is er zo irrationeel aan deze vraag ?

Wat is daar zo irrationeel of onredelijk aan ? In ons rechtssysteem bestaat een Raad van State die precies dient om het Parlement, om de Regering bij te staan in de beoordeling over de wettelijkheid en de grondwettelijkheid van daden die zij stellen. In 1984 hebt U, Mijnheer de Eerste Minister, het advies van de Raad van State gevraagd ; nu zegt U dat dit wegens het dwingende karakter niet kon. Waarom vraagt U dan nu het advies niet van de Raad van State. Durft U het niet omdat U vreest dat de Raad van State zal vaststellen dat Uw koninklijk besluit ongrondwettelijk is en een gevaarlijke weg opent in ons land ?

Mijnheer de Eerste Minister, ik richt niet het woord tot U als tot een beklagde ; ik beschouw trouwens de Raad van State niet als een strafrechtelijke instantie. Het gaat erom te weten wat de Raad van State, het orgaan dat ons adviseert over de grondwettelijkheid van de gestelde daden, denkt over de door U gestelde daad.

Mijnheer de Minister, indien U zeker bent van Uw stuk en denkt dat Uw koninklijk besluit grondwettelijk is, dan moet U niet bang zijn om het advies van de Raad van State te vragen. Doet U dat niet dan is het de impliciete bevestiging dat Uzelf maar al te goed weet dat Uw koninklijk besluit manifest ongrondwettelijk is. Dit wordt trouwens door alle grondwetspecialisten in ons land gezegd.

De heer Cortois. — Hij durft niet !

De heer Verhofstadt. — Mijnheer de Eerste Minister, wat belet U van een advies te vragen aan de Raad van State ? Waarom durft U dat niet ? (*Onverstaanbare twistgesprekken*)

De heer Martens, Eerste Minister. — Dit is een parlementair debat.

De heer Verhofstadt. — Ik heb een andere mening — en ik denk dat ook de Voorzitter van de Kamer ter zake een andere opvatting heeft — over een parlementair debat. Inderdaad, een regering die zich verschuilt achter een stilzwijgen en die weigert te antwoorden op een zeer eenvoudige vraag, met name het verzoek om het advies te vragen van de Raad van State, heeft daartoe een reden. Waarom denkt U dat de Eerste Minister zwijgt ? Waarom durft hij niet verklaren dat hij het advies van

de Raad van State zal vragen, hetgeen definitief het dispuut zou kunnen beslechten tussen de heer Senelle en de Eerste Minister inzake de grondwettelijkheid van het koninklijk besluit ?

Collega's, de Eerste Minister durft geen advies vragen om de heel eenvoudige reden dat hij perfect weet dat artikel 2 van het bedoelde koninklijk besluit ongrondwettelijk is. Inderdaad, de ministeriële comités mogen beslissen, zodat de pariteit en de consensusregel in de Regering verbroken wordt. De Eerste Minister heeft hier immers een truuk uitgehaald door alleen de Waalse Ministers te laten beslissen in plaats van een paritair samengestelde regering, tegen de bevoegdheden in die hem door de Grondwet, onder meer in artikel 29, werden toegekend. Dat is de reden waarom de Eerste Minister niet wil antwoorden en waarom hij zich niet tot de Raad van State wil wenden.

Collega's, kan er een beter voorstel om deze discussie te beëindigen worden gedaan dan een advies te vragen ? Zelfs dat durft hij niet ! Wel blijft hij volhouden dat het koninklijk besluit grondwettelijk is, maar aan de andere kant heeft hij niet de moed het advies van de Raad van State in deze aangelegenheid te vragen.

Mijnheer de Eerste Minister, Uw stilzwijgen, het feit dat U het advies van de Raad van State niet durft vragen zijn voldoende voor diegenen die de Grondwet in ons land naleven om het vertrouwen in Uw Regering te weigeren. Door ostentatief op deze vraag niet te willen ingaan geeft U het tastbaar bewijs dat wat U hebt uitgewerkt strijdig is met de in ons land bestaande grondwettelijke beginselen.

Mijnheer de Eerste Minister, ik heb Uw geschriften van 1984 voorgelezen. Ontkent U het bestaan ervan ? Ontkent U dat U in 1984 geschreven hebt dat de comités niet kunnen beslissen ? Nu treft U een koninklijk besluit waarin wordt gesteld dat de comités wel kunnen beslissen, tegen alles in, en daarbij durft U reeds dagen beweren dat U op een grondwettelijke manier handelt.

De enige vaststelling die wij kunnen doen is dat U vandaag alles durft. U durft het Staatshoofd twee dagen in de onmogelijkheid verklaren te regeren om aan de macht te blijven ! U durft Uw ministers die ostentatief liegen toedekken om aan te blijven ! En, de klap op de vuurpijl, U laat toe dat de Grondwet ostentatief wordt genegeerd. Inderdaad, U stelt daden die strijdig zijn met onze Grondwet om nog enkele weken of twee maanden aan de macht te blijven. Dat is de realiteit.

Mijnheer de Eerste Minister, de jongste dagen heb ik mij afgevraagd of wij in dit land nog in een rechtsstaat leven. Leven wij nog in een land dat op grondwettelijke beginselen stoelt ? Enerzijds kan worden vastgesteld dat U een partij als de Volksunie min of meer uit de Regering duwt ; anderzijds duldt U een Vice-Eerste Minister verder in Uw Regering, een Vice-Premier die niets anders heeft gedaan dan chantage plegen ten opzichte van Uw Regering en — ik aarzel niet dit vanaf deze tribune te zeggen — in feite een inciviek gedrag heeft getoond door ermee te dreigen de Waalse Raad bijeen te roepen om onwettelijke daden te stellen. (*Applaus bij de leden van de P.V.V. en de Volksunie*)

Mijnheer de Eerste Minister, wie had U in feite uit Uw Regering moeten verwijderen ? (*Twistgesprekken tussen de C.V.P. en de P.V.V.*) Zij die grondwettelijke regels wilden naleven binnen de Regering of zij die in feite een Waalse staatsgreep wensten te plegen door de Waalse Raad bijeen te roepen ? Wie heeft de rechtsstaat miskend ?

Mijnheer de Eerste Minister, ik heb nog geen enkel lid van de C.V.P., de S.P., van de P.V.V. of van de Vlaamsnationalisten ooit in de Regering of in het Parlement de woorden in de mond horen nemen die de heer Moureaux de jongste dagen heeft gebruikt. Nooit heeft een Vlaamsnationalist of een overtuigd Vlaming van de C.V.P., de S.P. of de P.V.V. zich durven permitteren wat de heer Moureaux — die normalerwijze naast U zit maar vandaag niet aanwezig is — heeft gedaan niet alleen binnen de Regering maar ook op de stoep van de Wetstraat 16, waar hij ermee heeft gedreigd de Waalse Raad tegen de Grondwet en tegen alle wetten in beslissingen te laten treffen.

Mijnheer de Eerste Minister, diegene die oproept te handelen tegen alle constitutionele beginselen die wij in ons land kennen en die bovendien nog lid is van de Regering, die had U uit de Regering moeten verwijderen. Het gaat inderdaad niet zomaar om een politicus van de P.S. die geen verantwoordelijkheid draagt in de schoot van de Regering. Het gaat om Uw Vice-Premier, die de eed heeft afgelegd in de handen van de Koning ! Iemand die als eerste wordt geacht de Grondwet en de wetten in dit land te respecteren !

Mijnheer de Eerste Minister, U die zegt er iets aan te doen wanneer in Uw Regering iets verkeerd loopt, waar is Uw moed gebleven ? De enige moed die U heeft betoond is juist die partij uit Uw Regering te verwijderen die de regels wou respecteren om tegelijkertijd degenen te beschermen die de regels wensten te negeren. (*Onderbreking van de heer Van Rompuy*)

Mijnheer Van Rompuy, U zal met mij akkoord zijn, samen met Uw jongerenorganisatie waarvan U destijds voorzitter bent geweest, dat het eerste wat moest gebeuren was de heer Moureaux uit de Regering te zetten vooraleer een andere Minister Uw Regering verliet. (*Twistgesprekken tussen de leden van de P.V.V. en de C.V.P.*) De heer Schiltz moet zijn excuses aanbieden maar de heer Moureaux krijgt gewestelijke ministercomités waarin hijzelf de beslissingen kan nemen. Dat is het verschil tussen de ene en de andere. Mijnheer Van Rompuy, zoals de jongerenorganisatie van Uw partij zult U moeten toegeven dat dit niet kan. Vele van Uw collega's beseffen overigens eveneens dat wat de jongste dagen in de schoot van de Regering is gebeurd, niet kan. De enige vraag die nu rijst is of wat er daar is gebeurd, al dan niet moet worden toegedekt, een stempel van grondwettigheid moet krijgen. Moet wat gebeurd is, gesanctioneerd dan wel beloond worden ?

Ik waarschuw dan ook voor de stap die dit Parlement dreigt te zetten. Dit Parlement — en dus ook alle leden van de C.V.P. — moet weten dat als het de oprichting van gewestelijke comités, die onafhankelijk van de nationale Regering kunnen beslissen, grondwettelijk acht, het het anti-constitutioneel gedrag van Vice-Premier Moureaux en van de Regering goedkeurt en aldus een

constitutionele crisis creëert waarvan de draagwijdte op het ogenblik nog niet duidelijk is en waarvan de gevaren nog niet worden beseft. Als de Eerste Minister en zijn Regering het vertrouwen van het Parlement krijgen dan ontstaat er een nieuwe constitutionele regel die erop neerkomt dat als er in de schoot van de nationale Regering geen akkoord wordt bereikt, een van de Raden de bedreiging kan uiten zelf over de betwiste materie te beslissen waardoor deze materie automatisch eerst voorlopig en daarna definitief wordt geregionaliseerd. Als het Parlement ja zegt tegen deze Regering dan kan morgen om het even welke materie worden geregionaliseerd, dan kunnen morgen voor om het even welke materie in de Regering gewestelijke comités worden opgericht. Ja zeggen tegen de Regering is anti-constitutioneel gedrag goedkeuren, maar ook een systeem op gang brengen waardoor de bevoegdheden van de nationale Regering steeds verder zullen worden uitgehold, waardoor het helemaal geen zin meer zal hebben dat de nationale Regering nog blijft bestaan en waardoor ons land uiteindelijk — en dat is nog het ergste van al — dreigt uiteen te vallen, te verdwijnen.

Men heeft mij altijd gezegd dat de C.V.P. een staatsbehoudende partij was. Als de C.V.P. inderdaad een staatsbehoudende partij is voor wie Vlaanderen en België nog iets betekenen dan kan zij dit precedent, dat tegen de Grondwet ingaat, niet goedkeuren, niet accepteren. Heeft het zin om de Eerste Minister nog enkele weken te laten regeren, hier een precedent te creëren dat als gevolg kan hebben dat morgen de Vlaamse Raad de federalisering van de sociale zekerheid gaat eisen en overmorgen misschien de federalisering van de waterverdragen waarop de Waalse Raad dan kan reageren met een eis tot federalisering van de landbouw en wellicht van nog andere materies? Als we deze weg inslaan dan zullen we in de toekomst niet kunnen beletten dat regionale comités beslissingen zullen treffen als er zich nog eens soortgelijke problemen voordoen.

Mijnheer de Eerste Minister, ik zie maar één mogelijkheid namelijk de wijziging van de koninklijke besluiten die U hebt genomen, meer bepaald de schrapping van het woord „beslissen” in artikel 2 van deze besluiten. Als U daar niet wil op ingaan dan zie ik als enige uitweg dat deze koninklijke besluiten niet worden goedgekeurd evenals de weigering van het vertrouwen in Uw Regering om aldus de constitutionele crisis een halt toe te roepen.

De heer Martens, Eerste Minister. — Wacht even tot U mijn antwoord hebt gehoord.

De heer Verhofstadt. — Uiteraard, Mijnheer de Eerste Minister. Vermits U blijkbaar Uw spraak heeft teruggevonden in dit debat, wil ik U vragen of ik een positief antwoord kan krijgen op mijn vraag om de zaak door te sturen naar de Raad van State, ten einde het probleem definitief te beslechten.

De heer Martens, Eerste Minister. — U zal een antwoord krijgen. Mijnheer Verhofstadt.

De heer Verhofstadt. — Een positief, Mijnheer de Eerste Minister? Ik veroorloof mij U te zeggen dat U geen advies aan de Raad van State durft te vragen.

Collega's, tot slot wil ik doen opmerken dat de situatie en de evolutie die wij nu meemaken erg gevaarlijk zijn. U heeft hierbij blijkbaar maar één zaak voor ogen, met name Uw Eerste Ministerschap en Uw portefeuille nog enkele weken of maanden redden. Het is niet exact dat de regeling moest worden uitgewerkt om de chaos te voorkomen. Het is precies de regeling die de constitutionele chaos creëert die wij tijdens de komende maanden en jaren zullen kennen. De enige reden waarom U deze heeft uitgewerkt is om zelf nog enkele weken in het zadel te blijven. Dat U dat doet voor Uzelf, is Uw zaak, maar dat U daarmee de politiek schaadt en meteen het voortbestaan van ons land op de helling zet is een zaak van deze meerderheid, de C.V.P. en de S.P., die een dergelijk risico niet mogen nemen en dus het vertrouwen in Uw kortstondige regering Martens IX moeten weigeren. Hierdoor zouden zij verhinderen dat dit land in een institutionele en constitutionele chaos terechtkomt, waarin U het voor eigen lijfsbehoud tijdens de jongste dagen en uren heeft gebracht. (*Applaus bij de P.V.V.*)

M. le Président. — La parole est à M. Kubla.

M. Kubla (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Monsieur le Premier Ministre, chers collègues, en me remémorant la communication faite hier dans cette enceinte, je me dois de constater que rarement j'ai observé un tel mépris et une telle indécence à l'égard de notre assemblée, et ce sous deux aspects.

La forme d'abord. Il est évident que vous deviez faire une déclaration, face à la situation dramatique que nous connaissons aujourd'hui. Vous avez perdu la majorité des deux-tiers qui était la raison même de la constitution de ce Gouvernement contre nature. Cette perte de majorité spéciale change fondamentalement votre programme et vos capacités politiques. Vous deviez demander la confiance et non vous contenter d'une simple communication. D'ailleurs, devant les caméras de télévision, le soir même de la crise, vous avez déclaré être en tout cas à la disposition de la Chambre et être disposé à y faire une communication. Vous l'avez d'ailleurs confirmé par écrit au Président. Vous n'avez toutefois pas estimé nécessaire de venir vous expliquer dans cette enceinte et de demander la caution de vos groupes. Vous avez, en outre, laissé entendre que l'issue du débat dépendrait de la nature de la motion qui serait déposée par les groupes. Dès lors, ceux-ci décidaient de ne pas poser la question de confiance, mais se contentaient de conclure le débat par un ordre du jour pur et simple, la seule décision que nous prendrions, à l'issue d'un tel débat, serait de „passer à l'ordre du jour”, ce qui est anormal.

Ma deuxième critique touche au fond du texte de la „communication”. Quelle volonté de banaliser les événements que nous venons de vivre! Dans un texte de quelques pages, vous avez passé sous silence le fait politique fondamental, à savoir la perte de votre majorité des deux-tiers mise en exercice de tous côtés par la presse aujourd'hui et les lames de fond communautaires qui se déchainent dans notre pays. En outre, vous avez consacré la plus grande partie de votre exposé à la situation au Zaïre alors que ce n'est pas le problème politique qui menace votre coalition! Pourtant dans une volonté de noyer le poisson vous avez centré l'essentiel de votre exposé sur cette question.

Vous avez aussi présenté un programme institutionnel, comme si vous aviez encore la capacité politique de le faire accepter par cette assemblée, comme si l'absence de majorité qualifiée était un fait secondaire. Je vous pose dès lors une question précise, Monsieur le Premier Ministre : engagerez-vous la responsabilité politique de votre Gouvernement sur les textes nécessitant une majorité qualifiée ? Ou bien, dans une sorte de vision surréaliste, présenterez-vous ces textes à notre assemblée attendant, avec une certaine indifférence, le sort qu'elle leur réservera ?

La tradition parlementaire la plus cohérente veut que lorsqu'une équipe gouvernementale présente un texte à l'approbation du Parlement, elle engage sa responsabilité politique en cas d'échec. C'est une évidence pour les textes à majorité simple. Il doit en aller de même pour les textes à majorité qualifiée.

Bref, toute votre intervention constituait un hochepot insipide, caractérisé par une mauvaise foi intellectuelle qui cachait mal les lésions profondes déjà installées aujourd'hui dans votre majorité. J'en veux pour preuve l'absence d'intérêt manifestée par le groupe S.P., partenaire important de votre coalition, lors de votre exposé.

Au terme de cette crise, il est bon d'en rappeler les causes mais aussi les conséquences à en tirer.

Votre première erreur, Monsieur le Premier Ministre — nous vous l'avions dit à l'époque — fut d'accepter la V.U. comme parti nécessaire à l'aboutissement d'un programme de révision profonde des structures de l'Etat. Il n'était pas raisonnable d'agir de la sorte. Depuis près de deux ans, nous nous attendions à une division due à la présence de ce parti au sein de votre coalition. Cette division est survenue quasiment au terme de la législature.

Nous évoquerons tout à l'heure les conséquences politiques du départ de la V.U. ainsi que les suites communautaires qui en résultent. Vous verrez que votre responsabilité dans ce choix politique est très lourde.

Il était en outre particulièrement indécent d'entendre, il y a peu, M. Spitaels donner des leçons au Souverain quant au comportement à adopter en cas de crise, un peu comme la grenouille mitterrandienne dans le „Bébête-show" de la télévision française.

Il s'adressait également à la V.U., lui ouvrant des perspectives après les prochaines élections en échange d'une attitude modérée. Quel langage présomptueux, qui hypothèque déjà l'issue du scrutin et les négociations futures. Il était particulièrement incongru de tenir de tels propos.

Le S.P. quant à lui, pour des raisons strictement électoralistes, a remis en cause des décisions que rien ne justifiait de modifier sur le fond. Les livraisons d'armes incriminées portaient sur le même objet, le pays destinataire n'avait pas changé de statut politique.

Dès lors, prendre une telle attitude, lourde de conséquences pour l'emploi des travailleurs, simplement dans le but de se refaire une virginité dans des sondages peu favorables jusqu'ici est, à mes yeux, inacceptable et la gifle reçue après la crise par le S.P. n'est que méritée.

De heer Sleecx. — Wij willen ook nog een beetje ethiek in de politiek.

M. Kubla. — Pourquoi faut-il par ailleurs que le parti socialiste „roule des mécaniques" ? Est-il à ce point fier de son action ?

Je voudrais à ce stade de mon exposé reprendre dans le livre d'Alain Van der Biest un dialogue qu'il prête à M. Spitaels, sous son nom d'emprunt, et à Willy Brandt : „Quel est le parti socialiste qui marche bien, entre nous mon cher Willy ?" Réponse : „Le parti hollandais". Question : „Que fait-il ?" Réponse de Willy Brandt : „Rien !" „Que propose-t-il comme solution à la crise ?" demande Spitaels. Brandt répond : „Rien. Ils ne font rien, ils ne disent rien et ils gagnent ! Incroyable !"

Voilà comment Alain Van der Biest, qui fut tout de même l'un de vos ministres, analysait les gains du parti socialiste hollandais. Le P.S. aurait été bien inspiré d'adopter une attitude calquée sur ce modèle plutôt que de se lancer dans le recours à des solutions extrêmes.

Certes, nous avons assisté à la réunion du C.R.W. à Namur, mais nous avons clairement précisé qu'à aucun moment, dans les décisions qui pourraient y être prises, nous n'accepterions un texte illégal, anticonstitutionnel.

Nous étions décidés à montrer notre solidarité, mais dans les limites évidentes du légalisme.

Quant au P.S.C., comme toujours, il est resté dans les tranchées. Le P.S.C. me fait d'ailleurs penser — comparaison que j'ai déjà utilisée — à ces soldats italiens qui, dans la tranchée, crient : „Bravo, bravo, bravissimo", pendant que l'officier part seul à l'assaut en hurlant „En avant, à la victoire !"

Ces péripéties médiocres, qualifiées de gamineries par certains, ont cependant entraîné des conséquences graves. Je voudrais à présent revenir sur le fond de mon exposé que je développerai en trois points.

Le premier, dans la mesure où vous nous demandez la confiance, consiste à faire le bilan de votre action, pour voir si votre prétention est justifiée.

Le deuxième consiste à examiner les perspectives du programme que vous nous proposez dans le délai court qui vous reste. Enfin, les événements graves que nous connaissons méritent une réflexion approfondie sur l'évolution de notre pays.

Votre bilan d'abord après trois ans et demi de fonctionnement. Je l'examinerai sous trois aspects : le bilan budgétaire, le bilan international, le bilan communautaire.

En ce qui concerne le bilan budgétaire, une série de chiffres et de comparaisons auront vite cerné le problème. Nous enregistrons aujourd'hui la dette publique la plus élevée des pays de la C.E.E. : 128,1 pour cent du produit national brut. (*Protestation de M. le Premier Ministre*) Je peux vous communiquer celle de tous les autres pays ! A part l'Italie qui dépasse les 100 pour cent du P.N.B., tous les autres ont une dette inférieure à la

nôtre, le Grand-Duché du Luxembourg n'atteignant que 4,7 pour cent. Le solde net à financer — sa réduction était votre objectif majeur — se situe au double de la moyenne européenne. Et tout cela malgré une fiscalité beaucoup plus lourde que dans la plupart des autres pays.

M. Martens, Premier Ministre. — Vous avez été au gouvernement pendant sept ans !

M. Kubla. — Si vous placez la barre à sa place réelle vous vous apercevrez que le succès dont vous vous targuez est beaucoup plus relatif. Vous essayez d'intoxiquer l'électeur inattentif mais vous ne réussissez pas à démontrer l'efficacité de votre politique budgétaire.

M. Martens, Premier Ministre. — N'oubliez pas que vous avez été coresponsable pendant sept ans !

M. Kubla. — Avez-vous, Monsieur le Premier Ministre, pris conscience de ce que l'O.C.D.E. demande dans les quatre prochaines années ? 50 milliards d'économies par an ! Vous en parlez peu dans votre déclaration gouvernementale ! J'y reviendrai dans mes conclusions.

Votre budget 1991 est en plein dérapage par rapport à vos objectifs.

Quant au budget 1992, il est à revoir dès le début de l'année prochaine puisqu'il n'est qu'un amalgame rempli de trucs et ficelles classiques.

Sur le plan du bilan international, faut-il rappeler votre attitude dans la guerre du Golfe, la sinistre affaire de la non livraison des obus, l'affaire Walid Khaled, l'absence de politique africaine, la manière dont, au Rwanda, vous avez englué nos troupes dans une prestation prolongée tandis que vos missions de bons offices n'aboutissaient pas à la pacification que vous souhaitiez.

Votre bilan international se solde donc par une perte de crédibilité de la Belgique à l'extérieur.

Enfin, le bilan communautaire. Alors qu'à cinq partis, vous aviez constitué une majorité hétéroclite pour parvenir à cette majorité des deux-tiers nécessaire, comment ne pas constater aujourd'hui l'échec de votre pacification communautaire, votre *leitmotiv* ? La Communauté française est virtuellement en faillite. Les enseignants sont dans la rue. Le monde de l'enseignement n'a jamais été troublé à ce point...

M. Mayeur. — Si ! Déjà à Val Duchesse.

M. Kubla. — ... et les perspectives méritent des réponses claires. Aux Fourons, nous savons que tout dépend de la volonté d'un homme. Chaque fois qu'il le décide, le volcan se réveille, le prurit réapparaît.

Enfin, comment parler de pacification communautaire quand aujourd'hui, nous nous trouvons dans une situation de crise dont l'essence même est une tension communautaire classique ?

En conclusion, votre bilan, tant sur les plans budgétaire, international que communautaire est maigre à faire peur.

Et pourtant vous nous proposez de poursuivre. Pour faire quoi ?

D'abord, dites-vous, le budget 1992, alors qu'en réalité, il n'a qu'un sens symbolique.

Ensuite un programme institutionnel d'une telle ampleur qu'il est inconcevable, vu son contenu : l'élection directe des assemblées régionales et communautaires, les relations internationales qu'elles pourraient exercer, de penser le faire voter.

A propos de la fiscalité communautaire, le transfert intégral de la redevance radio-télévision aura-t-il lieu indépendamment de l'instauration d'un pouvoir fiscal pour les Communautés ? C'est une question très précise à laquelle la réponse donnée par M. Dehaene, est équivoque.

Le monde enseignant et la Communauté française en particulier attendent, avec anxiété, l'issue de ce débat.

Vous allez donc essayer de faire voter l'ensemble de vos textes, je doute que vous y parveniez tant l'esprit de pacification fait profondément défaut dans notre pays et tant l'état de délabrement de votre majorité est évident. Or le principe du fédéralisme d'union repose sur une volonté politique de pacification. Dès lors que cette volonté n'existe pas, rien ne peut aboutir.

Par ailleurs, certains devant les difficultés créées par les licences d'armes, estiment nécessaire, pour assurer la survie de l'Etat central, de lui retirer tout ce qui est de nature à créer demain une tension communautaire nouvelle. Or, il semble que désormais, tout est sujet à tension communautaire dans notre pays. Ainsi, à la Défense nationale, comment régler le problème des soldats rapatriés d'Allemagne ? S'il y en a trop en Wallonie, la Flandre est mécontente ! Nous commandons des armes : les compensations donnent lieu à débat communautaire ! Bref, si nous devons retirer à l'Etat central toutes les compétences susceptibles d'aboutir à des conflits communautaires, il ne restera qu'une coquille vide.

Je suis profondément hostile — tout comme mon parti — à l'attitude politique qui consiste à vouloir régionaliser tous les problèmes qui se posent. Cette fuite en avant consistant à transférer sans cesse des matières qui, pour l'instant, sont ponctuellement sources de difficultés, mettra en péril l'ensemble de l'édifice de la Nation.

Il est dangereux de recourir à des mécanismes aux apparences de non légalité. C'est ainsi que les comités ministériels m'apparaissent comme une arme dangereuse. Rien n'interdirait demain

que, dans d'autres matières, le même processus ne soit enclenché. Par exemple dans le domaine de l'amnistie, on pourrait créer au sein du Gouvernement des comités ministériels régionaux qui régleraient les cas ponctuellement. Se rend-on compte de la voie ouverte à l'ensemble de la problématique belge ? Cette solution qui, aujourd'hui, vous permet de survivre, comporte des dangers considérables sur le plan institutionnel.

Plus que jamais la fusion entre la Région wallonne et la Communauté française est une nécessité criante, évidente, face au bouleversement institutionnel qui se prépare.

Aucun parti ne peut crier victoire aujourd'hui. En fait, malgré l'aspect d'une victoire pour certains, d'un triomphe pour d'autres, les conditions ont été créées pour une accélération incontrôlée et dans un esprit de revanche du processus fédéral.

Et plus grave dans votre communication gouvernementale, vous avez sciemment occulté les vrais problèmes : la préparation du marché européen, l'état de nos finances publiques, l'aggravation du chômage — là nous constatons une absence de politique déterminée.

En conclusion, Monsieur le Premier Ministre, cette crise était d'origine stupidement démagogique et électoraliste. Elle a trouvé une solution cohérente et logique au niveau du résultat, l'octroi des licences d'armes, mais peut-être dangereuse quant à la méthode utilisée pour y arriver. Elle ouvre par le fait même la voie vers l'aventure et la surenchère. L'issue prévisible d'un tel processus mérite un sursaut et un recul dans la réflexion car ce qui se joue ici n'est rien d'autre que la forme future de l'Etat, pour autant qu'il en subsiste encore un. (*Applaudissements sur les bancs P.R.L.*)

De heer Voorzitter. — De heer Willockx heeft het woord.

De heer Willockx. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Eerste Minister, Mijnheer de Minister, collega's, in de eerste plaats zal ik heel eventjes de context van dit dossier situeren. Dit schijnt reeds lang vergeten te zijn.

De context van dit dossier vertrekt vanuit het drama van de Golfoorlog, die de publieke opinie overal in het land fel heeft geschokt en die de mensen, jong en oud, koude rillingen heeft bezorgd. Tegenover de Golfoorlog heeft de Belgische Regering het standpunt ingenomen dat wij altijd als bijzonder consistent hebben beschouwd. Het steunt op drie beginselen : ten eerste, actieve solidariteit tegen Saddam Hussein, maar geen haantje-devoorste spelen ; ten tweede, actieve solidariteit op een defensieve manier en ten derde, solidariteit met de alliantie in het kader van de resoluties van de Verenigde Naties.

Deze heel specifieke benadering werd uiteraard door de rechterzijde in dit land degelijk gecontesteerd. De vredesbeweging daarentegen heeft grotendeels deze houding gesteund. Ik heb reeds gemanifesteerd in een betoging waar de leiding van VAKA letterlijk zegde dat zij de beginselen van de aanpak van de Belgische Regering ondersteunde.

Mijnheer de Eerste Minister, U zelf hebt op een indrukwekkende wijze conclusies verbonden aan die Golfoorlog. Bij het einde ervan hoor en zie ik U nog zeggen tijdens de uitzending „De zevende dag” op de B.R.T. hoe U geschokt was dat de overbewapening die in dat kruityat van de wereld was tot stand gekomen, ook door België was gecultiveerd ; hoe de internationale wapenhandel waaraan wij als land actief deelnamen eigenlijk fundamenteel de oorzaak was van de explosie die daar is uitgebroken en hoe wij voor de toekomst de kern van onze verdere actie moesten leggen in het stopzetten van de overbewapening van deze hele regio waar Uw medestander van vandaag morgen Uw vijand is.

Mijnheer Kubla, wij kunnen van mening verschillen en ik apprecieer dat wij van mening verschillen over de filosofie van het beleid in het Golfconflict en wellicht ook over de conclusies van de Eerste Minister. Het is evenwel daar van uitgaand dat de leden van mijn fractie en mijn partijvoorzitter alsook de V.U.-fractie en de C.V.P.-fractie, met inbegrip van fractieleider Dhoore, einde mei, begin juni opgeschrokken waren wegens het feit dat, toen de rook nog niet was weggetrokken boven de Golf, België reeds opnieuw gestart was met het massaal leveren van wapens aan een van de betrokken landen.

De beslissing van de interkabinettengroep van 24 mei, waarbij licenties werden toegekend voor 2,25 miljard, alsmede de beslissing van het Ministercomité voor Buitenlandse Betrekkingen dat gunstig advies gaf voor exportvergunningen door Delcredere voor meer dan 7 miljard, werd aan Vlaamse kant, vooral in Uw meerderheid, zwaar gecontesteerd. Wij vonden inderdaad dat deze leveringen zeker voortijdig waren en strijdig met de conclusies die U zelf uit de Golfoorlog had getrokken.

Uiteindelijk bereikten wij, in overleg met de fractieleiders van de P.S.C. en de P.S., een consensus over drie punten. Ten eerste, zou er een moratorium komen voor de verdere toekenning van licenties tot na de goedkeuring van de nieuwe wapenwet. Ten tweede, zou de huidige wapenwet worden verscherpt en verduidelijkt. Ten derde, zouden de uitvoeringsbesluiten die de wapenwet moesten concretiseren in het Parlement worden besproken vooraleer licenties toe te kennen.

Het is en blijft onze vaste overtuiging dat de uit te voeren leveringen aan Saoedi-Arabië strijdig waren en zijn met de letter en de geest van artikel 4 van de nieuwe wapenwet. Ik citeer artikel 4 : „Elke aanvraag tot het verkrijgen van een uitvoer- of doorvoervergunning wordt verworpen indien, met betrekking tot de toestand in het land van bestemming, blijkt dat de uitvoer of de doorvoer in ernstige mate strijdig zou zijn met de externe belangen van België of met de internationale doelstellingen die België nastreeft en meer in het bijzonder zou bijdragen tot een klaarblijkelijke schending van de rechten van de mens”. Wij beseften echter onmiddellijk dat hierover in het Parlement ook tijdens de maanden juni en juli een tegenstrijdige interpretatie bestond tussen de meerderheidsfracties aan Vlaamse zijde en de meerderheidsfracties aan Franstalige zijde. Men kan natuurlijk teksten blijven interpreteren, en indien men verwijst naar bepaalde internationale normen kunnen aan bepaalde teksten nog andere interpretaties worden gegeven. Onze interpretatie is echter

die van de doorsnee burger die deze tekst leest en toetst, in de eerste plaats, aan de betekenis van een nieuwe wapenlevering aan het Midden-Oosten en ten tweede aan de situatie in Saoedi-Arabië aangaande de mensenrechten.

Geachte collega's, waar tijdens de zomer de Vlaamse fracties van de meerderheid eensgezind optraden in het Parlement, moet ik vaststellen dat binnen de Regering enkel de V.U. en de S.P. van deze aangelegenheid een politiek strijdpunt hebben gemaakt. Dit werd ons maandenlang verweten; wij waren naïeve pacifisten, pacifistische fundamentalisten! Wij hebben, hoe dan ook, gedacht met dit politieke strijdpunt een consequente houding aan te nemen ten aanzien van de conclusies die uit de Golfoorlog waren getrokken. Wij waren naïef omdat als wij niet leverden andere landen het wel zouden doen. Wij hebben echter steeds de vraag gesteld hoe het mogelijk was dat België, in internationaal verband, op een geloofwaardige wijze gaat pleiten voor harmonisatie en coördinatie, maar aan het Midden-Oosten wapens gaat leveren terwijl de rook er niet eens is opgetrokken. Wij zegden dus dat wij niet naïef waren, ook niet in internationaal verband, maar dat wij alleen de geloofwaardigheid ter zake op het spel zetten.

Ten slotte werd onze houding als electoraal beschouwd. Ik zal U straks aantonen dat dit onjuist is en dat de risico's ter zake van meet af aan, door degenen die dit als een politiek strijdpunt hebben aangetrokken, goed werden afgewogen.

Een tweede fabeltje, dat vooral in Wallonië bestaat, is dat wij aan de sociale bekommernissen zouden zijn voorbijgegaan: als Vlamingen zouden wij Waalse bedrijven hebben willen sluiten en geen begrip hebben gehad voor de tewerkstelling in Wallonië.

Collega's, niets is minder waar. Wij zijn steeds bereid geweest oog te hebben voor de sociale gevolgen voor de betrokken werknemers in de wapenindustrie. Ik ben blij dat de Eerste Minister in zijn verklaring voor de televisie heeft beklemtoond dat de Regering eensgezind was in haar poging om de bedrijven in kwestie te laten overleven. Ik ga hier even dieper op in om dit te illustreren.

Ten eerste, ik persoonlijk, niet mijn partij, dat mag ook eens worden gezegd, was niet gekant tegen het eerste voorstel van de Eerste Minister tot oprichting van een fonds voor de verhandeling van reeds geproduceerde wapens en dit voor een korte periode. Ik vond het niet zo dom dat de gemeenschap er voor zou zorgen dat de te goeder trouw door bedrijven geproduceerde goederen een andere bestemming zouden krijgen. Persoonlijk heb ik niet begrepen waarom dit voorstel, als overgangsstructuur te tijdelijken titel, zo abrupt werd afgeschoten.

Collega's, ikzelf, heel mijn partij, en onze ministers waren voorstanders van een formule van stockfinanciering. Er zou een ondersteuning komen ter financiering van de voorraden in de bedrijven.

Vorige week donderdagavond werd in ons milieu een voorstel gelanceerd — het is geen geheim en wij zijn er niet beschaamd over — om een fonds op te richten ter herstructurering van de

wapenindustrie, waarin wij zelfs niet hadden geëist dat er communautaire sleutels zouden worden aangewend. Wij waren voorstander van een „dossiermatige” aanpak. Wij beseften echter dat, indien wij dit hadden toegestaan, in alle kranten zou hebben gestaan „Vlaams geld voor Waalse bedrijven”. Ter zake hebben wij onze nek durven uitsteken omdat wij begrip hadden voor de sociale consequenties van wat rond de wapenindustrie, in afwachting van een reconversie, stond te gebeuren.

Collega's, ik kom tot de kern van de zaak. Ik richt mij tot de Franstaligen in dit halfrond: de wapenindustrie is op termijn tot verdwijnen gedoemd. Er moet worden omgeschakeld, zoniet zal de tewerkstelling van de betrokkenen verloren gaan.

Ik ben ervan overtuigd, en ik wens dit scherp te stellen, dat er precies daar, aan Waalse zijde, een plat demagogische en electorale aanpak is geweest door met ons niet te willen praten over de sociale overgangsmaatregelen. Dit heeft mij zeer diep geschokt. Daar was enkel sprake van demagogie en „electoralisme”. Dit zal echter, mijns inziens, nu of morgen als een boemrang terugkeren naar degenen die enkel electorale belangen hadden.

Ik kom thans tot de politieke krachtsverhouding.

Op één punt ga ik akkoord met Philippe Moureaux. De mobilisatie aan Waalse kant om wapens te leveren was veel groter dan de mobilisatie aan Vlaamse kant om ze niet te leveren. De publieke opinie in Vlaanderen was de Golfoorlog en daaraan verbonden conclusies reeds vergeten. Dat is een realiteit. De publieke opinie vond haar weerspiegeling in de kille zakelijke houding van de P.V.V. die in de loop van de vorige week liet weten dat er met hen geen probleem zou zijn om deze wapens uit te voeren. „hoe meer hoe liever” stond er bijna onderhands bij. (*Geroep op de P.V.V.-banken*) De C.V.P. heeft binnen de Regering tactische opportuniteiten laten primeren boven haar eigen principes die zij in dit dossier in het Parlement met ons heeft bepleit.

De Groenen hebben wij in het debat weinig gehoord. Ik heb vandaag de persknipsels erop nageslagen en het belangrijkste dat ik ter zake heb gelezen is een communiqué dat maandag werd verspreid. Tijdens het dispuut echter heb ik in mijn knipsels geen formele standpunten van de unitaire Ecolo-Agalev politieke familie gevonden.

De Volksunie heeft met ons gevochten voor dit dossier. Ik val de Volksunie dan ook vandaag op geen enkel punt ter zake aan. Ik stel alleen vast dat op het ogenblik dat het compromis in de maak was, dat noodgedwongen de regionalisering van de uitvoerlicenties inhield, de vredesboot — zoals de heer Vandembroucke het zegt — communautair was overladen. Aan Vlaamse kant was er grote verdeeldheid. Ethische en morele bekommernissen werden cynisch opzij geschoven en Vlaanderen werd in dit dossier slechts wakker na de vernedering van het voorbije weekend.

Zo kom ik tot de confrontatie met de Walen in dit verband. De confrontatie met de Waalse Gemeenschap is een viertal weken geleden begonnen door een onaanvaardbare koppeling van

het dossier van de uitvoerlicenties aan de goedkeuring van het R.T.T.-contract. Deze koppeling deed ons terugdenken aan de houding van sommige P.S.-Ministers in de regeringen van 1980 en 1981. Het belang van het R.T.T.-contract op sociaal en economisch vlak werd totaal onderschat. De heer Colla kan wettelijk tekenen. Ik hoop dat wat ik lees over nieuwe blokkeringsmechanismen rond het R.T.T.-contract, ongegrond is, zoniet zal mijn fractie zijn Minister uitdrukkelijk verzoeken dit contract te ondertekenen. (*Geroep op de banken van de P.V.V.*)

Collega's, de eensgezinde mobilisatie van de Waalse politieke partijen was hun recht. Tot daar toe. De chantage met de bijeenroeping van de Waalse Raad noem ik echter een pure schande. Ik noem het in alle rust een voorbeeld van een incivieke houding tegenover onze Grondwet en tegenover onze instellingen. De waarheid is dat de Waalse Raad de zeer precieze bedoeling had om een motie te stemmen waardoor de Waalse Executieve gemachtigd zou worden de uitvoerlicenties toe te kennen. Zaterdagavond was ikzelf getuige van een telefoongesprek waarin de heer Spitaels onze voorzitter Vandenbroucke van deze bedoeling op de hoogte bracht.

In alle rust blijf ik deze strategie strijdig noemen met onze Grondwet en met onze instellingen ; dit is een incivieke strategie, en van deze uitspraak neem ik niets terug. (*Instemmend geroep op de P.V.V.-banken*)

Wij stonden voor een dramatisch dilemma met onze voorzitter : ofwel een gedeeltelijke capitulatie met het hoofd rechtop, ofwel vanaf maandag het acute risico van een institutionele escalatie lopen, met alle daaraan verbonden gevolgen gezien de crisissituatie in Zaïre. Sommigen lachen daarmee, dat is hun recht. Ik waardeer degenen die niet onder de indruk kwamen van deze situatie, maar ik vraag evenveel waardering voor diegenen die zich hierdoor wel lieten impressioneren. Door de overduidelijke Vlaamse verdeeldheid hebben wij moeten kiezen voor de gedeeltelijke capitulatie.

Tot slot wil ik zes conclusies formuleren.

Ten eerste, blijf ik erbij dat wij in dit Parlement met de Vlaamse fracties en met de Volksunie in de Regering een goede strijd gestreden hebben. Ik wil mij niet in bochten kronkelen : wij hebben deze strijd verloren. Wij hebben hem verloren door de Vlaamse verdeeldheid en door het negeren van een aantal elementaire ethisch-morele principes door een aantal politieke partijen.

Moesten wij opnieuw aan deze strijd kunnen beginnen, dan deden wij dat ; ook tegen de stroom in moeten wij als politieke geregeld begincelen kunnen verdedigen tegen tactische opportu-niteiten. Anders houden wij beter op met aan politiek te doen.

Ten tweede, het werd geen confrontatie van ethische en sociale bekommernissen. Wij hebben methodes aangereikt om beide bekommernissen te verzoenen door het overleven van Waalse bedrijven te waarborgen met nationaal geld in afwachting van reconversie. De P.S. wilde hiervan om electorale redenen niet weten.

Ten derde, de nieuwe wapenwet die met grote unanimité werd goedgekeurd, wordt vandaag tegenstrijdig geïnterpreteerd. Uiteindelijk is de regeringsbeslissing om de uitvoerlicenties te regionaliseren de enige uitweg gebleken. Ook de Volksunie aanvaardde zulks ten gronde. Wie heeft hiervoor, onder welke regering dan ook, een alternatief ?

Ten vierde, het compromis dat de Eerste Minister en de Regering voorleggen is een pragmatisch compromis, waarover ik mij als jurist niet zal uitspreken inzake de constitutionele aspecten, maar waarbij ik wel, Mijnheer de Eerste Minister — ik denk dat U het ter zake met mij eens kan zijn — moet vaststellen dat wij een stap terug zetten op de weg naar het unionistische federalisme dat U steeds hebt aangeprezen. Ook ikzelf pleit al drie jaar lang in een andere hoedanigheid, met name in mijn hoedanigheid van burgemeester, op diverse manifestaties van patriotische en andere nationaal voelende organisaties, voor het federalisme als uiteindelijk bindmiddel tussen Walen, Vlamingen en Brusselaars.

Ik ben ervan overtuigd dat met de gebeurtenissen van het voorbije weekeinde en met de daaruit voortvloeiende constructies, het pleidooi om de begincelen van het federalisme als stevige band, naast een belangrijke mate van zelfbestuur, in de Belgische Staat te beschouwen enigszins is voorbijgestreefd.

Ten vijfde, persoonlijk — en met mij een groot gedeelte van de S.P.-achterban — ben ik steeds tijdens gans mijn politieke loopbaan blijven pleiten voor solidariteit met de Waalse landgenoten. Besef zeer goed dat degenen die altijd Uw meest trouwe bondgenoten zijn geweest om te pleiten voor solidariteit, zich vandaag het meest gekwetst voelen, niet door Uw mobilisatiekracht, zelfs niet door zekere blijken van demagogie, maar wel door de gebruikte methode met name enerzijds het samenroepen van de Waalse Raad en anderzijds de provocerende publieke ondertekening van de uitvoerlicenties, onmiddellijk na de Ministerraad van zondag. U moet mij toch eens uitleggen waar er ernstig beraadslaagd zou zijn over een toetsing van deze licenties aan de nieuwe wapenwet.

Collega's van de P.S., daarmee heeft U inderdaad bondgenoten verloren wanneer het er op aankomt de solidariteit, die wij als socialisten verschuldigd zijn, ook ten aanzien van de Waalse landgenoten, te concretiseren. Inderdaad, wanneer wij in de toekomst over delicate dossiers zullen moeten oordelen — ik zal geen grote woorden gebruiken — zal een gedeelte in mijn partij zich op een veel zakelijker wijze opstellen ten aanzien van bij voorbeeld dossiers als de overheveling van het kijk- en luistergeld, tegenover dossiers die handelen over de manier waarop het Belgische leger uit Duitsland wordt teruggetrokken, (*protest bij de leden van de P.V.V.*), ten aanzien van de ziekteverzekering in Henegouwen, waar het voorschrijfgedrag in de klinische biologie het driedubbele is van het voorschrijfgedrag in Antwerpen. Al deze dossiers zullen wij nu heel wat zakelijker bekijken, niet meer in termen van solidariteit en van emotie. Wij zullen op een nuchtere wijze de conclusies trekken uit de gebeurtenissen van de jongste dagen.

Collega's, het heeft pijn gedaan. U hebt vandaag gewonnen, maar volgens mij is het een pyrrus-overwinning. Ik veracht de methoden die ertoe werden aangewend.

De wapenhandel zal op termijn onhoudbaar zijn, ook voor Uw achterban, en is voor de betrokken bedrijven economisch uitzichtloos.

Ik voel mij nu een beetje zoals bij het begin van mijn politieke loopbaan in 1979 toen het dubbelbesluit inzake de raketten aan de orde was. Toen voelde ik mij even rot als vandaag.

Collega's, uiteindelijk hebben wij gelijk gekregen. Ook in dit dossier zal uiteindelijk het gelijk aan onze kant zijn. (*Applaus bij de leden van de S.P.*)

M. le Président. — La parole est à M. Eerdekens.

M. Eerdekens. — Monsieur le Président, Monsieur le Premier Ministre, chers collègues, les passions semblent s'apaiser dans l'auditoire. Je pense donc pouvoir exprimer le point de vue du groupe socialiste.

Nous constatons qu'une solution a pu être trouvée à une crise que traversait le Gouvernement quant au problème spécifique de la reconduction des licences d'exportation d'armes de la F.N. et de Mecar.

Comme l'a déclaré fort justement le Premier Ministre, un compromis s'imposait à l'heure précise où notre pays se trouvait militairement engagé au Zaïre dans le cadre d'une action humanitaire.

J'en viens donc au problème des licences. Nous constatons effectivement que cette question a suscité des difficultés et des tensions et comme vous le savez, la Volksunie ne fait plus partie du Gouvernement.

En ce qui concerne le problème de l'exportation des armes de la F.N. et de Mecar, nous comprenons mal — et je le dis très sincèrement — que le Gouvernement ait dû traverser une crise à ce propos, même si une solution est intervenue dimanche dernier, démontrant que finalement, la raison a été la plus forte. En effet, la non-délivrance ou la non-reconduction des licences d'exportation, acceptée par tous voici quelques mois, paraissait incontestablement incompréhensible aux yeux des Wallons et des francophones, sauf à vouloir inventer un problème communautaire dans la mesure où seules des entreprises wallonnes étaient menacées de fermeture à défaut de solution immédiate à la crise.

La situation nous semblait d'autant plus absurde que ceux qui s'opposaient à une solution étaient les mêmes qui, quelques mois plus tôt, avaient accepté ces commandes. Celles-ci avaient fait l'objet de contrats fermes souscrits par les entreprises concernées, lesquelles les avaient exécutés dans leurs ateliers.

Par une sorte de fait du prince, exclusivement deux entreprises wallonnes se trouvaient dans l'impossibilité de respecter leurs engagements. Nous ne pouvions évidemment admettre qu'elles doivent mettre la clé sous le paillason. Certes, nous pouvons comprendre qu'une partie de l'opinion au nord de ce pays soit

pacifiste et puisse considérer que l'exportation d'armes est éthiquement intolérable, tout en plaidant en faveur d'une reconversion de ces entreprises, laquelle n'aurait d'ailleurs pas eu lieu.

A ces objections, nous répondrons que les entreprises concernées existent et que si aucune solution n'avait été engagée à ce problème ponctuel, elles auraient disparu dans les jours à venir. Ce n'est donc plus de reconversion dont il aurait alors été question, mais de fermeture d'entreprises, dont l'une d'entre elles, la F.N., occupe un certain nombre de travailleurs limbourgeois.

La reconversion de ce qui a disparu n'est qu'un leurre, une grande illusion destinée à alimenter la bonne conscience de théoriciens plus aptes à donner des leçons qu'à trouver des solutions concrètes aux problèmes qui se posent.

Par ailleurs, la reconversion de ces entreprises est déjà une réalité dès lors que plus de 50 pour cent de la production de la F.N. concerne des fins civiles et non plus militaires.

De plus, la non-exécution de nos engagements commerciaux à l'égard d'un pays — notre allié dans la guerre du Golfe voici quelques mois — pouvait avoir de graves conséquences pour toutes les exportations, tant du sud que du nord du pays, dans des domaines tout à fait étrangers à la question de l'armement.

Comment justifier à l'égard de certains pays du Golfe que nous puissions leur vendre des biens d'équipement ou d'autres produits qu'ils peuvent obtenir ailleurs, alors que nous les jugerions indignes d'acheter des armes classiques, qui ne sont nullement des armes offensives ou de destruction massive, semblables à celles que la haute technologie moderne a générées ?

Vous devez comprendre que les francophones et les Wallons ne pouvaient admettre que l'on ferme des entreprises exclusivement wallonnes au nom de certains grands principes, dont l'application brutale crée le chômage et affaiblit notre économie régionale.

Ce n'est donc pas offenser les Flamands — et je m'adresse à M. Willockx — que de dire à certains d'entre eux que nous sommes respectueux de leur sensibilité pacifiste, mais que nous sommes également des pacifistes et nous n'avons sur ce thème de leçon à recevoir de personne.

Nous en voulons pour preuve l'attention toute particulière que nous avons apportée à cette question des livraisons d'armes. Nous avons soutenu avec détermination le projet de loi relatif à leur importation, exportation et transit. (*Interruption sur les bancs du S.P.*)

A la même époque nous nous sommes associés à la résolution relative au commerce des armes. Nous n'avons donc pas à prouver notre attachement à un meilleur contrôle et à une meilleure transparence. (*Interruption inaudible de M. Simons*) Et jamais, en effet, nous n'accepterions que l'on puisse livrer des armes quelles qu'elles soient à des pays qui se trouveraient dans des conditions justifiant qu'une licence soit refusée en application de la loi nouvelle. Mais, dans le cas spécifique qui nous a occupés ces derniers jours, rien ne justifiait que l'on s'oppose à l'octroi ou à la reconduction des licences litigieuses. En effet, un contrat

avait été passé. Les pays destinataires figuraient parmi nos alliés et le volume de ces contrats n'était pas de nature à créer une situation de déséquilibre ou de déstabilisation dans la région concernée. (*Interruption inaudible de M. Simons*)

Mon propos, Monsieur Simons, est rejoint par M. Adam du G.R.I.P., c'est-à-dire du Groupe de Recherches et d'Informations sur la Paix qui a clairement dit que rien ne s'opposait, selon lui — et il est un pacifiste de longue date — à la livraison des armes litigieuses. (*Interruption inaudible de M. Simons*) Lisez ce qu'il a dit ! M. Adam a dit que les armes litigieuses ne représentaient qu'une infime partie des armes que l'Arabie Saoudite souhaitait acheter. (*Interruption inaudible de M. Simons*) Je vous enverrai, Monsieur Simons, le texte des déclarations de M. Adam. (*Nouvelle interruption de M. Simons*) Pour poursuivre, je souhaiterais dire ...

M. Simons. — Où sont les pacifistes socialistes ?

M. Eerdekens. — Vous êtes un curieux pacifiste, vous qui voulez provoquer du chômage en Wallonie. (*Interruption inaudible de M. Simons*)

M. Simons. — Magnifique démocratie !

M. Eerdekens. — Allez expliquer cela aux travailleurs de la F.N. ! (*Nouvelle interruption inaudible de M. Simons*)

M. le Président. — M. Eerdekens a la parole.

M. Eerdekens. — De surcroît, les entreprises concernées sont en cours de restructuration, quoi qu'en disent certains. Elles ont été aidées par la Région wallonne pour assurer leur devenir. A la F.N., plus précisément, un nouvel actionnaire est arrivé. Il se préparait à y assurer un important investissement. Vous devez comprendre qu'il était, dès lors, inconcevable que les entreprises wallonnes aidées par la Région wallonne doivent fermer leurs portes en raison d'une sorte de veto exercé au niveau national par une partie de l'autre Communauté.

Les Wallons souhaitent préserver leur économie. Et comme l'a souligné Bernard Anselme, Ministre-président de l'Exécutif régional wallon, d'autres entreprises exportatrices de produits purement civils se voyaient à terme menacées comme par exemple C.M.I.. Une solution à la crise s'imposait donc. Elle ne fut pas facile à trouver. Après maintes difficultés, la proposition de M. Spitaels en faveur de la création de trois comités ministériels régionaux, idée initialement et provisoirement écartée, a finalement été retenue.

M. Verhofstadt. — Une idée de M. Spitaels !

M. Eerdekens. — Cette idée a permis de dénouer une situation ubuesque. M. Spitaels a apporté une idée pour sortir de la crise. (*Tumultes*) Je répète que cette idée permet de sortir de la situation ubuesque dans laquelle on aurait pu éviter de se placer avec un minimum de bon sens et de sens des responsabilités.

M. Verhofstadt. — C'est M. Spitaels qui gouverne dans ce pays ?

M. Eerdekens. — Mais non ce n'est pas M. Spitaels. Nous essayons de gérer tous ensemble ce pays au sein d'une coalition gouvernementale.

La crise traversée fut à la base du départ de la Volksunie de ce gouvernement. Nous avons collaboré loyalement, avec la Volksunie comme avec les autres partis de la coalition en vue de mettre en place la réforme de l'Etat, pour transformer progressivement notre pays d'Etat unitaire en Etat fédéral. Cette réforme est pour l'heure inachevée. La crise vécue a d'ailleurs mis en évidence la nécessité d'une nouvelle avancée fédérale, elle nous a ouvert les yeux et nous ne pouvons qu'applaudir à la déclaration du Premier Ministre confirmant la volonté du Gouvernement de faire voter un projet de loi transférant aux Régions la compétence en matière d'octroi des licences d'exportation, à l'exception de celles faisant l'objet d'une réglementation européenne en matière de licences et contingents.

En attendant l'adoption de ce texte, la mise sur pied de trois comités ministériels pour les licences d'exportation — un pour la Wallonie, un pour la Flandre et un pour la région de Bruxelles-Capitale — est essentielle.

Au-delà de cette réforme, un travail législatif considérable reste à engranger avant la dissolution des Chambres en vue de faire progresser la fédéralisation du pays, indispensable à la pacification communautaire, essentielle pour la bonne intégration de la Belgique dans l'Europe qui se construit. Nous sommes heureux de la volonté exprimée à ce propos par le Premier Ministre au nom des quatre partis gouvernementaux.

Le parti socialiste apportera sa contribution à l'adoption des réformes et des textes envisagés. Il le fera sans arrière-pensée, sans triomphalisme, tout en comprenant et en respectant les sensibilités de tout un chacun. Si nous sommes, en effet, et par tradition humaniste, respectueux des réactions très différentes de nos partenaires néerlandophones, nous leur demandons réciproquement la même attention pour permettre aux Flamands et aux francophones de vivre encore en harmonie et en estime dans la nouvelle structure fédérale de ce pays. Nous leur demandons de comprendre que notre fermeté était compréhensible lorsque des intérêts essentiels pour notre communauté risquaient d'être compromis.

Selon le Vice-Premier Ministre Dehaene, le départ de la Volksunie est la suite de la thèse défendue par ce parti dans un dossier qui n'avait pas de conséquences pour la région flamande. Quoi qu'il en soit, je ne puis que regretter que nous n'ayons pu achever, avec la Volksunie, le travail commencé sous cette législature. Il faut à présent tourner la page puisque la crise est passée, espérons-le, même si elle laisse des plaies et des cicatrices béantes.

La population, malgré les frustrations et les déclarations enregistrées, en appelle, nous en sommes persuadés, à la maturité des élus de la nation pour relativiser les derniers événements et ne pas en arriver à une nouvelle poussée de fièvre communautaire. Il convient d'aller aussi loin que possible dans l'achèvement de la tâche entreprise, comme le permettait l'accord de gouvernement. (*Protestations sur les bancs du S.P.*) Il reste tant à faire ... (*Nouvelles protestations sur les mêmes bancs*)

M. le Président. — C'est M. Eerdekens qui a la parole. Laissez chacun s'exprimer à son tour. L'intérêt est précisément de confronter les vues des uns et des autres.

M. Eerdekens. — Je souhaiterais conclure en disant qu'il reste beaucoup à faire en peu de semaines. Cessons donc de gaspiller notre temps en vaines querelles.

Les socialistes francophones font confiance au Gouvernement pour engranger un maximum de résultats positifs, pour voter le budget 1992, la loi-programme, la révision de la Constitution et la loi modifiant le financement des Communautés et des Régions. (*Applaudissements sur les bancs du P.S.*)

De heer Voorzitter. — De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer Sleenckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens speciaal het woord te nemen om aan onze Waalse vrienden duidelijk te kunnen zeggen dat ik heel mijn leven lang heb gevochten voor solidariteit tussen Vlaamse en Waalse arbeiders. Dat is zowat het leidmotief geweest van heel mijn leven. Door hun hautaine houding nu ga ik sterk twijfelen aan die solidariteit en vraag ik mij zelfs af of ze niet ernstig moet worden afgezwakt, meer bepaald inzake de sociale zekerheid. Ik zal daar voortaan dus rekening mee houden. (*Applaus bij de S.P., bij de V.U.-V.V.D. en bij de C.V.P.*)

De heer Voorzitter. — De heer Candries heeft het woord. (*Heflige samenspraken tussen Mevrouw Maes, de heer Van Grembergen en de heren Van Rompuy en Dewinter*)

De heer Candries heeft het woord en niemand anders.

De heer Candries. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Eerste Minister, collega's, de beslissing van zondag 29 september jongstleden die de indruk moest geven een aantal Ministers van hun verantwoordelijkheid te ontlasten bij het toekennen van licenties voor wapenuitvoer, is een ongelukkige beslissing, een ongegrondwettige beslissing, een beslissing die tot verwarring moest leiden.

Het is een ongelukkige beslissing, omdat ze haaks staat op ons buitenlands beleid. Inderdaad met alle middelen hebben wij uiting gegeven aan onze verontwaardiging toen Saddam Hussein zijn buurland Koeweit veroverde. Samen met heel de geïndustrialiseerde wereldgemeenschap hebben wij betreurd te hebben bijgedragen tot de ontsporing van de verhouding tussen de militaire krachten in het Midden-Oosten. Wij hebben moeten vaststellen hoe dit heeft bijgedragen tot een gevaarlijke en ongecontroleerde instabiliteit die tenslotte is uitgemond in een conflict waarvan de gevolgen nog steeds niet te overzien zijn. Het evenwicht dat in de regio na het stoppen van de vijandelijkheden is bereikt, is een wankel evenwicht. Vrede en veiligheid zijn nog niet gewaarborgd. Daarom ijvert de wereldgemeenschap voor een vredesconferentie in het Midden-Oosten. Het verheugt mij dat ons land zich op verscheidene nationale en internationale niveaus in dezelfde zin heeft uitgesproken.

Collega's, daarbij kon de Regering steunen op een zeer brede consensus die de politieke schakeringen en de taalgrens zeer duidelijk overstegen. Dit was het ideale klimaat om ter zake wetgevend werk te doen. Inzake beheersing van en controle op de wapenhandel en een resolutie daaromtrent is men in deze vergadering zeer snel tot een besluit gekomen. Het was in dat positief klimaat dat het probleem van nieuwe wapenleveringen aan het Midden-Oosten de kop opstak. Had de P.S. niet zelf het woord moraliteit gebruikt tijdens onze discussies rond de resolutie? En toch, een bepaalde lobby manoeuvreerde het debat in een communautaire context en meteen werd de Regering gegijzeld. Ongelukkige beslissing dus omdat de mogelijke druk bij het tot stand komen van een vredesconferentie door een wapenembargo werd ondermijnd. Ongelukkige beslissing ook omdat ons pleidooi voor vrede en veiligheid in het Midden-Oosten zijn geloofwaardigheid verliest. Ongelukkige beslissing evenzeer omdat onze internationale betrouwbaarheid en solidariteit in vraag worden gesteld. Betrouwbaarheid: welke criteria worden daaromtrent in dit land gehanteerd? Wapens worden geweigerd aan de Britten die naast ons staan in het Golfconflict, maar nu kan het plots wel. Wapens worden geweigerd aan Rwanda! Onze betrouwbaarheid wordt zwaar op de proef gesteld.

Ook inzake solidariteit schieten wij tekort. Heeft het embargo tegen Irak gefaald zodat er toch een conflict moest komen? Met argusogen heeft de hele wereld op het respect en de naleving van het embargo toegekeken en de evolutie betreurd. Ook in ons land heeft men zich daarbij aangesloten. Nauwelijks zwijgen de kanonnen en wij spelen met de idee: „Als wij het niet doen, zullen de anderen het doen”. Wapenleveringen aan het Midden-Oosten zijn een verkrachting van die solidariteit. Zolang er geen nieuwe stabiele toestand wordt geschapen door een vredesconferentie in het Midden-Oosten blijven wapenleveringen aan die regio een ongelukkige beslissing.

Dit was dus duidelijk geen communautaire kwestie. Men heeft er een communautaire kwestie van gemaakt en persoonlijk situeer ik dit hele gebeuren in de strijd rond de opvulling van het machtsvacuüm door het dramatische heengaan van André Cools, eerst een interne P.S.-kwestie, spoedig een politiek, een revolutionair opbod tussen de Waalse partijen.

De heer Verhofstadt. — Collega, mag ik U doen opmerken dat er bij de Regering niemand nog luistert.

De heer De Croo. — Ze moeten hun interne problemen oplossen. (*Twistgesprekken tussen leden van de Volksunie en de C.V.P.*)

De heer Voorzitter. — Mag ik de Regering vragen aandacht op te brengen voor de spreker?

Mijnheer Candries, gelieve Uw uiteenzetting te vervolgen.

De heer Candries. — Mijnheer de Eerste Minister, ik sprak over een machts spel in Wallonië en U heeft zich daarbij laten misbruiken. Het heeft in bepaalde kringen tot paniek geleid en dat heeft U aangezet tot onvoorstelbare improvisatie.

Mevrouw Maes. — En een ongrondwettelijke beslissing !

De heer Candries. — Inderdaad. Daarbij verwijs ik niet alleen naar de algemene verontwaardiging en uitspraken van grondwet-specialisten. Immers, in een poging tot een gelijkaardige constructie te komen in april 1984 heeft de Regering zich toen tenslotte beperkt tot adviesbevoegdheid voor de ministeriële comités op te richten in de centrale Regering. Daarbij werd gesteld dat de beraadslaging van de ministeriële comités slechts een fase was in het tot stand komen van de beslissing van de nationale overheid betreffende de nationale economische sectoren. Het zou daarbij slechts gaan om een vormvereiste. Op deze manier meende men dat er niet werd geraakt aan het beginsel van de nationale representativiteit van de nationale Regering. Dit betekent tenslotte dat in ieder geval beslissingen genomen worden door de Ministerraad en dus niet door een of ander onderdeel van die Ministerraad. Op dat vlak was het advies van de Raad van State van 24 oktober 1983 duidelijk. Ik citeer : „Mocht nog enige ruimte blijven voor het inrichten in de schoot van de nationale Regering van bijzondere ministeriële comités, dan mag er nu al op gewezen worden dat, mocht het de bedoeling van de Regering zijn in haar schoot organen op te richten op grond van een regionaal criterium in de zin van artikel 107quater van de Grondwet, dat grondwetsartikel een beperking inhoudt van de bevoegdheid welke de Koning aan artikel 29 van de Grondwet ontleent, in die zin dat met betrekking tot de uitoefening van een nationale bevoegdheid het de Koning niet kan toekomen om, zonder miskenning van het beginsel van de nationale representativiteit van de nationale Regering, een orgaan op te richten of aan te duiden waaraan op grond van zijn vermoeden representativiteit voor het Vlaamse of het Waalse Gewest enig beslissingsrecht zou worden toegekend”.

De heer Verhofstadt. — Inderdaad, het is de Raad van State die dat stelt en het werd bevestigd door de Eerste Minister in zijn verslag aan de Koning in 1984.

De heer Candries. — Mijnheer de Eerste Minister, U zal beweren dat deze stellingname dateert van voor de Grondwets-herzieningen van 1988-1989. Dit neemt niet weg dat de stelling geldig blijft. De grondwetgever heeft daarenboven de verdeling van de bevoegdheden tussen Staat en deelstaten bepaald. Hij heeft ter uitvoering daarvan de structuren vastgelegd. Het komt dus de centrale Regering niet toe gelegenheidsoverdrachten te doen *à la carte*, noch daarvoor alternatieven voor de gewestelijke executieven op te richten.

De heer Martens, Eerste Minister. — Mijnheer Candries, als dat juist is mochten we in 1984 ook geen ministeriële comités voor de staalnijverheid oprichten.

De heer Verhofstadt. — Dat is niet juist, die beperkten zich tot adviseren en beraadslagen.

De heer Martens, Eerste Minister. — „Beraadslagen” dekt ook de term „beslissen”. (*Gelach*)

De heer Verhofstadt. — In het koninklijk besluit staat „beraadslagen en beslissen”.

De heer Voorzitter. — Collega's, de heer Candries heeft het woord.

De heer Candries. — Mijnheer de Eerste Minister, ik zal zo dadelijk trachten aan te tonen dat dit eigenlijk niet juist is, want de beslissingsbevoegdheid komt die comités niet toe. Ik ben er ook van overtuigd dat deze beslissing tot verwarring zal leiden. (*Onderlinge twistgesprekken*)

Mijnheer de Eerste Minister, U heeft daarstraks gezegd : „... ter voorbereiding van beslissingen”, en beslissingen kunnen maar worden getroffen door een Ministerraad die alle Ministers, dus de voltallige Regering, bindt.

De heer Verhofstadt. — Mijnheer de Eerste Minister, U zit volledig vast. Vraag het advies van de Raad van State.

De heer Martens, Eerste Minister. — Zelfs de ministercomités van 1974 hebben koninklijke besluiten goedgekeurd, onder meer omtrent de plannen van aanleg.

De heer Verhofstadt. — Zij waren bevestigd door de Ministerraad. Hier beslist het ministercomité zonder dat U er nog iets mee te maken heeft.

De heer Candries. — Mijnheer de Eerste Minister, de verantwoordelijkheid van een regering is ondelbaar. U kan dus geen beslissingen laten treffen door een ministercomité als de andere leden van de Regering in een andere richting gaan. Een beslissing bindt de hele Regering.

De heer Verhofstadt. — De Raad van State zegt dat de ministercomités geen beslissingen kunnen treffen en de Eerste Minister heeft zich daarmee akkoord verklaard in 1984.

De heer Candries. — Laat mij even verder gaan.

Ik herhaal, deze beslissing zal ook verwarring veroorzaken. Dat zien wij reeds. Bij de afhandeling van het Silco-dossier hebben wij allen betreurd dat de Regering haar goede ambtenaren en diplomaten in de kou durfde te zetten. Vandaag staan wij voor een probleem in de omgekeerde zin. Indien de Ministers de kans zouden krijgen de andere kant uit te kijken bij een beslissing die hen niet bevalt, of waartoe zij niet de moed hebben, wat kan men dan verwachten van de goed menende ambtenaren in de administratie en de diensten. Hoe gaan die zich dan gedragen ? Hoe kunnen zij zich tot de uitvoering van een beslissing gebonden voelen, wanneer hun Minister niet meespeelt ? Zij staan voor de zeer vervelende keuze al dan niet solidair met hun eigen Minister te zijn.

Mijnheer de Eerste Minister, dit leidt tot een chaotische toestand in ons overheidsorgaan. Het aantal administratieve afdelingen en diensten dat bij de uitvoering van wapens betrokken is, valt niet te onderschatten. Ze ressorteren zowel onder federale, regionale als lokale besturen. Een aantal daarvan zijn niet structureel gebonden door de getroffen beslissingen en alle worden ze geconfronteerd met een ongrondwettelijke beslissing.

Door gebrek aan rechtlijnigheid, ik zou zelfs durven zeggen gebrek aan morele moed, is onze internationale geloofwaardigheid ondermijnd. Door deze improvisatie zijn het geloof en het vertrouwen in onze instellingen nog dieper gevallen. Wat gaat U aan deze problematiek doen ? (*Applaus bij de Volksunie*)

M. le Président. — La parole est à M. Lebrun.

M. Lebrun (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Monsieur le Premier Ministre, Messieurs les Ministres, chers collègues, les décisions prises par le Gouvernement ces 28 et 29 septembre, le groupe P.S.C. les assume entièrement. Il souscrit aussi à la manière dont le Gouvernement a résolu les difficultés nées du débat entre arguments idéologiques et arguments économiques.

Sans ces décisions, nous forçons des entreprises wallonnes à ne plus vendre ce qu'elles avaient été autorisées à produire du fait que les licences d'exportation leur avaient été accordées.

Je ne comprends toujours pas aujourd'hui, alors que nous étions dans une procédure purement administrative, ce qui a conduit certains milieux politiques du nord du pays à faire de ce renouvellement de licences et de l'octroi pour les mêmes pays, sans modifications du contexte international, un problème politique au point de conduire à une crise gouvernementale grave et de provoquer des heurts profonds entre les Communautés.

Notre assemblée et le Gouvernement avaient tranché, avec réflexion et sérieux, dans le dossier du commerce des armes.

Suivant les conclusions de la commission parlementaire d'enquête, nous avons adopté un projet de loi dont la philosophie première était de mettre fin au commerce illégal des armes et de prendre les mesures légales assurant le contrôle, la transparence et la non-prolifération de celles-ci.

En l'occurrence, j'estime que les licences qui devaient être renouvelées ou octroyées pouvaient l'être sans outrepasser l'ancienne loi toujours en vigueur, mais de plus en respectant scrupuleusement et les termes de la nouvelle loi que nous avons votée, et les arrêtés d'application que nous avons discutés après leur adoption par le Gouvernement, et les résolutions que nous avons adoptées en juillet dernier.

De plus, la commission parlementaire d'enquête concluait dans sa cinquième recommandation à la nécessité d'une collaboration internationale pour lutter contre les ventes illégales et éviter les distorsions de concurrence. Je cite : „Cette réglementation commune, dans le cadre de la C.E.E., pourrait contribuer à la création d'un contexte dans lequel nos entreprises de ce secteur n'auraient plus désormais à pâtir d'une concurrence déloyale sur les marchés internationaux.” Cette recommandation, ainsi que les 19 autres, étaient approuvées par notre Chambre par 135 voix, et 23 abstentions libérales francophones et F.D.F..

Elle reconnaissait l'existence de nos entreprises, leur droit de produire et de vendre. La loi que nous avons votée n'a pas modifié cet état de choses. La loi ne stipule pas que les entreprises du nord ou du sud du pays ne produiraient plus d'armes conventionnelles ou de produits de haute technologie servant à

l'armement sophistiqué, mille fois plus destructeur. La loi ne dit pas que la F.N., Mecar ou d'autres sociétés ne pourront plus exporter que vers le Luxembourg, la Suisse ou le Liechtenstein !

Ceux qui, de l'intérieur ou de l'extérieur de la majorité, ont estimé pour des motifs idéologiques — je cite : „pouvoir tuer plusieurs milliers d'emplois en Wallonie”, avec tout ce que cela représente comme drames humains pour ces personnes et leur famille, n'ont pas pesé toutes les conséquences de leur décision. En condamnant les entreprises wallonnes, ils conduisaient de nombreuses autres sociétés, tant au nord qu'au sud du pays, à des difficultés graves. Ils mettaient en cause, par la perte de notre crédibilité vis-à-vis des pays étrangers, de nombreux contrats civils, conclus ou en cours de conclusion.

Ne nous voilons pas la face : la reconstruction de l'après-guerre du Golfe devra se faire grâce à l'apport technologique des pays occidentaux. Nos entreprises ont droit à ces parts de marché. La crédibilité de notre pays pour des commandes passées ne pouvait pas être mise en doute.

A ceux qui n'ont à la bouche que le terme de reconversion, je tiens à dire que celle-ci est bien en cours. Aujourd'hui, la F.N. présente un chiffre d'affaires de 55 pour cent dans le domaine civil pour 45 pour cent dans le domaine militaire. Cette reconversion s'est réalisée en perdant des milliers d'emplois. Que l'on se souvienne : c'est par milliers que l'on comptait les ouvriers de cette entreprise. Il en reste aujourd'hui 1.800. Pour poursuivre cette reconversion, le secteur armement de ces industries reste aujourd'hui indispensable. C'est lui qui permet de réaliser les bénéfices qui autorisent l'espoir d'une reconversion plus complète.

Soyons clairs. L'actionnaire actuel de la F.N. n'aurait eu aucune peine à fabriquer le même matériel pour les mêmes pays, mais avec d'autres travailleurs. Sur le plan international, où aurait été la différence ? Davantage d'emplois à Tarbes ou au Mans, et un chômage accru en région liégeoise ou brabançonne.

Je fais miennes, Monsieur le Premier Ministre, les conclusions du sommet de Luxembourg. Notre pays doit œuvrer à leur réalisation dans un cadre européen. Le P.S.C. y contribuera loyalement avec votre Gouvernement parce que vous avez trouvé une formule qui permet à nos entreprises de vivre, à nos travailleurs de produire, à une région de poursuivre sa reconversion sans provoquer de drames humains.

Quant à la solution que vous avez trouvée pour sortir de cette crise, mon groupe y souscrit entièrement. La création de comités ministériels régionaux est critiquée par l'opposition.

Elle joue son rôle mais les arguments manquent de fondement. Je m'en réfère à plusieurs spécialistes de notre vie politique. J'ai notamment entendu M. Mabille, directeur du C.R.I.S.P., déclarer que le Gouvernement avait trouvé une forme d'organisation conforme à la tradition et à la Constitution dont il est le seul maître.

Je voudrais également citer le rapport de M. Uyttendaele, spécialiste de droit constitutionnel à l'Université de Bruxelles, qui fait remarquer : „Le Gouvernement est maître de son orga-

nisation interne et peut par conséquent fixer les règles de son fonctionnement. Rien ne lui interdit donc d'opérer une réorganisation sur le plan géographique, comme il fit avant la communautarisation, sur le terrain de l'éducation nationale gérée par un ministre francophone et un ministre néerlandophone”.

Monsieur le Premier Ministre, le P.S.C. approuve l'accord intervenu mais nous estimons que nous aurions très bien pu nous passer de ce scénario de crise à un moment où nous devons faire face au rapatriement de nos ressortissants résidant au Zaïre et où le Gouvernement avait besoin de calme pour parachever le travail entamé.

A nos yeux, cette crise ne peut entamer le travail que nous voulons poursuivre. Ce Gouvernement doit accomplir la tâche qu'il s'est donnée (*Interruption de Mme Maes*) ... sans vous, Madame Maes, puisque vous avez décidé de quitter le Gouvernement, — et respecter les priorités qu'il a arrêtées lors du conclave budgétaire et des mois qui l'ont précédé.

Mon groupe entend voir votées, en respectant la qualité du travail parlementaire, les propositions budgétaires pour l'année 1992.

Aujourd'hui le budget de l'Etat est discuté au sein de ce Parlement ; il sera voté dans les délais que nous impartit la loi ; la poursuite de l'assainissement budgétaire reste un des piliers de ce Gouvernement.

Mais le P.S.C. attend aussi de ce Gouvernement ce qui a été conclu au moment du conclave budgétaire, à savoir entre autres, le transfert de la redevance radio-T.V. aux Communautés. C'est une question essentielle et existentielle pour tout le secteur de l'enseignement, de la culture et de l'aide sociale dans notre Communauté.

De plus, nous tiendrons nos engagements pour que la responsabilité de la Communauté française s'exerce non plus seulement sur ses dépenses mais aussi sur ses recettes.

Nous avons pris et nous prendrons nos responsabilités pour l'adoption de ces textes. Je m'adresse plus particulièrement ici aux francophones mais aussi à ceux qui ont une base fédéraliste et s'en réclament. Certains seront amenés à prendre leur responsabilité au moment de ces votes. Je souhaite qu'à ce moment-là leur apport à la confection de l'accord en août dernier se concrétise et que des éléments de politique extérieure ne viennent pas entacher les engagements qu'ils ont pris.

En plus de ces priorités, nous demandons la transposition en droit belge des deux directives européennes en matière de fiscalité des sociétés. Ce Gouvernement, au travers des mesures qu'il a réalisées et qu'il nous propose pour les prochaines semaines, aura accompli une véritable réforme de l'impôt des sociétés. Il est tout à son honneur d'avoir pu préserver l'ensemble du secteur des P.M.E., d'avoir favorisé ces véritables moteurs de notre économie.

Mais c'est aussi en termes de vie en société qu'il faut terminer l'œuvre entamée. Je pense ici aux dispositions réglementant la protection de la vie privée, aux dispositions relatives à l'arriéré

judiciaire et enfin aux dispositions contenues dans la Charte de l'Assuré social qui vise à défendre et à protéger tout bénéficiaire de droits sociaux contre les aléas de la bureaucratisation, des lenteurs administratives et de la complexité des réglementations en matière sociale. Cette proposition, que nous avons déposée et qui a été longuement discutée en sous-commission, devra faire partie de l'accord du Gouvernement. Son examen devrait être prioritaire.

Je me réjouis d'ailleurs de constater qu'une série de dispositions ont déjà été rendues effectives notamment grâce à M. le Ministre Langendries.

Mais il est pour nous une autre priorité à laquelle le Gouvernement se doit de répondre immédiatement. En effet, le monde agricole vit un véritable drame qui se traduit par une chute terrible des prix et donc des revenus des agriculteurs.

Ces derniers, plus spécialement en Wallonie, sont pris à la gorge, Monsieur le Premier Ministre. Le Gouvernement se doit de faire face à cette situation et de prendre en compte leurs spécificités. C'est une question de respect pour la profession et de considération des personnes.

Nous avons réclamé au Secrétaire d'Etat à l'Agriculture des signes et des réalisations qui sont de nature à faire comprendre aux agriculteurs que leur situation dramatique est prise en charge. Je cite : des contrôles sanitaires systématiques aux frontières ; la participation des délégués des Régions à la décision d'octroi de licences d'importation ; l'aide accrue aux jeunes agriculteurs ; la possibilité d'accorder des facilités de paiement aux agriculteurs en difficulté de la part des administrations fiscales et sociales et le paiement rapide des indemnités sanitaires ; le rétablissement d'une série d'indemnités nationales.

De ces points, Monsieur le Premier Ministre, seuls ceux qui dépendaient des Ministres Maystadt, Wathélet et Mainil en matière de recommandation aux administrations fiscales et sociales ont été réalisés, les autres sont toujours lettre morte.

Aujourd'hui, au nom de mon parti, je réclame de la part du Gouvernement la mise en œuvre de ces mesures qui doivent se concrétiser dans un véritable plan d'urgence. Nous demandons qu'il soit financé et nous attendons que le titulaire du département traduise dans son budget les options dont nous sommes aujourd'hui porteurs.

Monsieur le Premier Ministre, Monsieur le Président, chers collègues, le Gouvernement a pris ses responsabilités et les Ministres P.S.C. ont pleinement assumé les leurs dans la crise que nous avons vécue en matière d'octroi des licences. La tâche qu'il nous reste à accomplir est importante sur le plan budgétaire, sur le plan fiscal, sur le plan économique et sur le plan social, spécialement dans sa partie agricole.

C'est parce que nous vous faisons confiance pour ces 4 tâches qui vous attendent que mon groupe vous octroiera la confiance au terme de ce débat. (*Applaudissements sur les bancs P.S.C. et socialistes*)

De heer Voorzitter. — *Mevrouw Vogels heeft het woord.*

Mevrouw Vogels (*op de tribune*). — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers. Mijnheer de Eerste Minister, collega's, meer in het bijzonder aan de Eerste Minister wens ik te zeggen dat ik, samen met de andere leden van mijn partij, een fervent voorstander ben van het gebruik van het openbaar vervoer. Inderdaad, naast heel wat voordelen op het vlak van het milieu biedt het gebruik van het openbaar vervoer het voordeel dat je soms met andere personen van gedachten wisselt en dingen hoort die je in de wagen uiteraard niet hoort.

Ik zal mijn betoog beginnen en eindigen met de volkse wijsheid die te horen is in de trein van vijf voor negen van Antwerpen naar Brussel. Zo zei een passagier dat hij de Eerste Minister op V.T.M. had horen zeggen dat onze Koning aan „convalescentie” lijdt en vroeg zich af over welke ziekte het ging. Mijnheer de Eerste Minister, de burgers verstaan Uw woordgebruik niet meer en bovendien vatten zij helemaal niet wat U komt vertellen over de politiek.

De heer Martens, Eerste Minister. — Dat doet niets ter zake.

Mevrouw Vogels. — Mijnheer de Eerste Minister, dat is nochtans het onderwerp waarover het gaat, met name de kortsluiting.

De heer Martens, Eerste Minister. — Bovendien verloopt de convalescentie van de Koning op perfecte wijze.

Mevrouw Vogels. — Mijnheer de Eerste Minister, de kortsluiting tussen de publieke opinie en de politiek heeft dit weekend enorme proporties aangenomen. Meer dan het politieke gesjommel op zich, is dat rampzalig voor de toekomst van ons democratisch bestel.

Mijnheer de Eerste Minister, tijdens het voorbije weekend heeft U met vijf partijen, die het onderling oncens waren, overlegd aangaande de wapenleveringen aan het Midden-Oosten. Na het debat is U totaal gedesorïenteerd met vier partijen naar buiten gekomen vermits U één partij had wandelen gestuurd. Bovendien werd er meer gepraat over Staatshervorming dan over wapenhandel. Begrijp wie kan !

Iedereen wou wapens leveren, ook de S.P. en de Volksunie, maar er werd geen akkoord bereikt over de compensaties voor deze toegeving. (*Hevig protest van Mevrouw Maes*)

Mevrouw Maes, indien U voldoende compensaties had gekregen voor de Staatshervorming dan zou ook U voor de wapenlevering zijn geweest.

Mevrouw Maes. — Dat is niet waar !

Mevrouw Vogels. — En ik beweer dat het wel de waarheid is en ik nodig U steeds uit het tegendeel te bewijzen.

Waar blijft de geloofwaardigheid van een politieke partij voor dewelke over alles en nog wat kan worden onderhandeld ? Het zal trouwens de bevolking van het Midden-Oosten een zorg zijn of de Belgische soldaat aan wie morgen wordt gevraagd een nieuwe Saddam te bestrijden, wapens hanteert die met Belgische of Waalse licentie werden geleverd. (*Onderbreking van Mevrouw Maes*)

Uw partij zou de stap naar het akkoord aangaande de wapenleveringen hebben gezet op voorwaarde dat er voldoende communautaire voordelen aan verbonden waren.

De heer Van Dienderen. — Dat is juist.

Mevrouw Maes. — Dat is onjuist.

Mevrouw Vogels. — Misschien kan Mevrouw Maes de juistheid van haar woorden straks op de tribune bewijzen. (*Onverstaanbare onderbreking van Mevrouw Maes*)

Mevrouw Maes, wat heeft Uw onderhandelaar en Vice-Premier Schiltz op een bepaald ogenblik aan de pers medegedeeld ? Of volgt U de persberichten misschien niet ?

Mevrouw Maes. — Het ging over federalisering.

Mevrouw Vogels. — Het ging inderdaad over federalisering.

Mevrouw Maes. — Het ging over licenties.

Mevrouw Vogels. — Dat komt toch op hetzelfde neer.

Mevrouw Maes. — Neen.

Mevrouw Vogels. — Ik zal maar voortgaan met mijn verhaal. Hoe meer U roept hoe meer ik ervan overtuigd ben dat ik gelijk heb.

Niettegenstaande alle — ontorechte — insinuaties, die door de S.P.-voorzitter werden gemaakt, over onenigheid tussen Agalev en Ecolo wens ik duidelijk te stellen dat men dit spelletje met Agalev en Ecolo nooit zal spelen. Ik daag iedereen uit om te bewijzen dat de door de Regering uitgewerkte oplossing een Vlaamse nederlaag zou zijn. Waalse Ministers beslisten nu over Waalse wapenverkoop zonder dat dit de Vlamingen één frank kost. Ik citeer hier Uw voorzitter, de heer Van Rompuy, Mijnheer de Eerste Minister. Dit is een merkwaardige uitspraak van een Vlaamse C.V.P.-voorzitter die zich altijd graag profileert als de ethicus, als de man voor wie politiek meer is dan cijfers en centen en die ook voor de ethische waarden in de politiek blijft.

Voortaan is de regel bij de C.V.P. blijkbaar veranderd. Als we niet moeten betalen zijn wij ook ontheven van de ethische consequenties. Als morgen in het Midden-Oosten opnieuw slachtoffers vallen door F.N.-wapens, geleverd met Waalse licenties, dan zal de C.V.P.-voorzitter zijn handen in onschuld wassen en zeggen „Wir haben es nicht bezahlt”.

Tegelijkertijd echter houden de C.V.P.-voorzitter en zijn Eerste Minister niet op om een beroep te doen op onze humanitaire onbaatzuchtige gevoelens en hulde te brengen — terecht — aan degenen die in Zaïre hun leven wagen. Ik beklemtoon dat ik dit terecht vind maar van twee zaken één : ofwel werkt U in de politiek met waarden ofwel werkt U er niet mee. Die „à la carte”-toepassing is echter onaanvaardbaar. De S.P. regionaliseert het geweten „à la carte”, de C.V.P. doet hetzelfde met het evangelie als het in haar kraam past.

Wat wij nu hebben meegemaakt is geen Vlaamse nederlaag maar des te meer een humanitaire nederlaag, een nederlaag van christelijke waarden. Ik kan het niet genoeg herhalen maar deze hypocrisie zal met Agalev en Ecolo nooit kunnen plaatshebben.

Er zijn niet veel leden meer van de S.P. die nog aanwezig zijn. Ik kan begrijpen wat zij vanochtend hebben meegemaakt. Het moet voor de S.P. verschrikkelijk zijn om als partij, precies door de houding van hun Waalse geestesgenoot, de P.S., te worden gedwongen een enorme bocht te nemen. Meer zelfs, zelden is een partij zo belachelijk gemaakt en vernederd geworden zoals dat vandaag met de S.P., door de P.S., is gebeurd.

In „Le Soir” van maandag lees ik dat, naast de licenties die vorige zondag werden goedgekeurd, nog deze week hetzelfde Waalse comité nogmaals voor 10 miljard licenties zou goedkeuren voor de bedrijven F.N., Mecar en C.M.I.. Dit bericht is slechts in één krant verschenen, daarom citeer ik het hier ten einde daarop Uw reactie te kennen. In een andere krant, „La Libre Belgique”, staat dat uit het akkoord, dat tussen de vier partijen werd gesloten, duidelijk blijkt dat de Vlaamse partijen niets zullen doen om de exportvergunningen vanuit Oostende en Antwerpen te beletten.

Kadert dit ook in het acuut voorkomen van het faillissement van F.N. en Mecar? Waarom is er die plotse haast? Waarom moeten die licenties zo haastig worden goedgekeurd? De oorzaak is wellicht te vinden bij de Waalse Ministers die verdere onwettelijkheid willen vermijden. Zij willen hun schapjes op het droge brengen vooraleer de uitvoeringsbesluiten van de nieuwe wapenwet van 5 augustus van de Raad van State terugkomen, in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd en dus van kracht zijn. Iedereen schernt vandaag met de toetsing aan de nieuwe wapenwet. Niemand zegt erbij dat de nieuwe wapenwet eigenlijk nog niet van kracht is. Niemand zegt het maar de Waalse Ministers weten het maar al te goed. Bovendien weet iedereen in de Regering dat elk nieuw leveringsbesluit de impliciete goedkeuring draagt van de hele Regering en dus ook van de socialistische Ministers. Een van de architecten van dit wangedrocht — de werkelijke architect is de heer Spitaels; Uw loodgieter zoals de heer Verhofstadt hem noemt — heeft het gisteren in een interview met De Standaard in alle duidelijkheid gezegd. Inderdaad, ook vandaag kunnen de S.P.-Ministers het dossier wapenleveringen aan Saoedi-Arabië opnieuw op de nationale regeringstafel leggen. Wanneer de nationale Regering neen zegt tegen die wapenleveringen moet het regionaal ministerscomité zich daaraan houden, aldus Vice-Eerste Minister Dehaene. Hij voegt eraan toe: „Vandenbroucke kan dat doen en als dit de volgende stomiteit is die hij wil doen, dan kan dat”. Dat zegt veel over het vertrouwen in de huidige coalitie en over het cynisme van de loodgieter! Maar de heer Spitaels heeft zich blijkbaar ingedekt. Deze week werkt het Waals Ministerscomité een aantal zaken af, los van de nieuwe wapenwet. Pas daarna komt de P.S.-handtekening onder het R.T.T.-contract.

De heer De Croo. — Ik dag de Eerste Minister uit het R.T.T.-contract vandaag te laten ondertekenen. Het is de stok die men achter de deur houdt. Mevrouw Vogels heeft gelijk. Eens hier geknikt, zal men morgen het R.T.T.-contract laten ondertekenen. Het is een echte koehandel.

De heer Martens, Eerste Minister. — Ik heb gisteren verklaard dat dit een beslissing is van vorige zondag.

De heer De Croo. — U hebt dat verklaard omdat U wel wist dat U dit slechts kon bekomen in de Ministerraad morgen, na hier het vertrouwen te hebben verkregen. De Vlaamse Socialisten — de pacifisten — zullen vandaag door de knieën gaan want morgen moet Minister Colla het R.T.T.-contract kunnen ondertekenen.

Mevrouw Vogels. — De Eerste Minister zal ongetwijfeld op de terecht opmerkingen van de heer De Croo antwoorden. De S.P.-voorzitter begrijpt niet waarom de P.S. een sterke C.V.P. wil, aldus haar Voorzitter. Het beheer van het status quo, het evenwicht, de eigen overleving en macht zijn doel op zich geworden in deze twee partijen en hebben nog weinig te maken met ideologie en principes. Pure machtspolitiek bestrijdt men blijkbaar niet met idealisme, alleen met de juiste keuze van de juiste strijdmakker op het juiste moment. De verleiding is groot om weerwraak te nemen, vooral in pre-electorale tijden. „De geest is uit de fles” zei een commentator. Politieke waarnemers eisen alle dagen dat het nu gedaan moet zijn, dat de Vlamingen moeten terugslaan, en niet op hun brood mogen laten zitten. De geest is werkelijk uit de fles, Mijnheer de Eerste Minister.

Gisteren stond Ecolo alleen in de Waalse Raad om tegen de wapenlicenties te stemmen. Misschien zal morgen Agalev alleen staan in de Vlaamse Raad om tegen de regionalisering van de sociale zekerheid te stemmen. Wij laten ons niet door dit politieke spelletje imponeren. Niet de eigen volk eerst-mentaliteit, die blijkbaar iedereen aantast, maar wel de grensoverschrijdende solidariteit, de intermenselijke waarde, ongeacht taal, ras, stand of woonplaats ten noorden of ten zuiden van de taalgrens is onze leidraad. De demagogie waarmee een socialistische leider onder het mom van de boterham van de kleine man vakbonden en arbeiders manipuleert is weezinwekkend. Wat beoogt de heer Spitaels? De instandhouding van een oorlogsindustrie die in handen is van de Fransen, die als ze de Belgische uitvoerlicenties niet krijgen, diezelfde wapens vanuit Frankrijk uitvoeren, die als het hen uitkomt in verband met hun winstcijfers zonder enig probleem de hele industrie verhuizen naar Frankrijk. Neen, de heer Spitaels heeft via een goed uitgedokterd scenario politiek gebruik gemaakt van de Vlaamse onhandigheid om zijn eigen Waalse hegemonie te vergroten. Met de allures van een „président fondateur” heeft hij meteen duidelijk gemaakt waar zijn ware prioriteiten liggen en vooral hoe weinig hij gelooft in het federaliseringsmodel dat, zo wordt plots hoe langer hoe duidelijker, stilaan een exclusief C.V.P.-model aan het worden is.

Enkel de C.V.P.-architecten geloven nog in het unionistische federalisme.

Mevrouw Maes. — Verschilt U wel zo grondig van mening, Mevrouw Vogels?

Mevrouw Vogels. — Mevrouw Maes, ik heb hier al ten overvloede uitgelegd wat ik vind van het federaliseringsmodel van de Eerste Minister. Ik vind het de realisering van een jeugdroom uit de jaren zestig.

Mevrouw Maes. — Wat is Uw droom, Mevrouw Vogels ?

Mevrouw Vogels. — Mevrouw Maes, ik wil het daarover op een ander ogenblik met U hebben want ik kan dat niet zo maar in één zin samenvatten. Wel kan ik U verzekeren dat ik totaal niet gehecht ben aan „la Belgique à papa”. Dat zijn niet de waarden die ik verdedig. Het federaliseringsmodel dat nu wordt uitgebouwd dreigt op de klippen te lopen ten nadele van de waarden die ik ook verdedig. Toch ben ik bereid om samen met U, Mevrouw Maes, op een nieuwe manier te gaan denken over een regionalisering in het kader van Europa. Let wel in een democratisch Europa.

Mevrouw Maes. — Een federalisme waarin de provincies een rol spelen ?

Mevrouw Vogels. — Misschien wel en ook andere regio's. Mevrouw Maes, het is hier echter geen debat over de communautarisering. Voorzitter Vanvelthoven heeft overigens gevraagd om daarover in de Vlaamse Raad eens een grondig debat te organiseren. We kunnen dat dan in een serene sfeer doen, los van alle concrete en wilde eisen over de federalisering van de sociale zekerheid en van andere materies. Wat betekent voor ons een modern democratisch federalisme in de jaren negentig ? Dat is alleszins niet het model dat de heren Martens en Dehaene op dit ogenblik nog blijven verdedigen.

De heer Martens, Eerste Minister. — Mevrouw, als U wil verwezenlijken wat U daarstraks hebt naar voren gebracht dan zal U een unionistisch federalisme nodig hebben.

Mevrouw Vogels. — In het model dat U nu tracht te verwezenlijken gebruikt U een verkeerde cement. Er is maar één cement effectief : de Bundestreue. Mijnheer Spitaels, die misschien geen Duits verstaat, heeft wel duidelijk gemaakt dat die Bundestreue er bij hem niet meer is.

De heer Martens, Eerste Minister. — Sinds jaren reeds, Mevrouw Vogels.

Mevrouw Vogels. — Mijnheer de Eerste Minister, de pacifisten in en buiten de Regering in Vlaanderen kregen het voorbije weekend een zware opdoffer. Maar voor alles stortte gedurende dit weekend de constructie in waarvoor U tien jaar geleden tekende en waarvoor U hoofdzakelijk politieke verantwoordelijkheid hebt opgenomen. Het is voor mij dan ook onbegrijpelijk dat U ook maar een ogenblik heeft kunnen denken aan de regionalisering van de uitvoerlicenties, van de Buitenlandse Handel, morgen van Ontwikkelingssamenwerking en dus overmorgen van het totale buitenlandse beleid. Of wil U van het buitenlandse beleid een nationale lege doos maken ?

Geen enkele federatie kan overleven met een geregionaliseerd buitenlandse beleid.

Hoe zal U overigens aan de kiezer kunnen uitleggen dat het deel van Uw federaliseringsproject dat al maanden en maanden op tafel ligt en grondig werd bediscussieerd in Kamer en Senaat, de zonnenaamde derde fase, er niet komt, maar dat het wel mogelijk was onder de chantage van een „coup de force” de buitenlandse politiek te regionaliseren ?

Hoe gaat U zich morgen profileren als Europees politicus, die op Europees niveau het voortouw neemt voor een gezamenlijk buitenlands beleid ?

De heer Martens, Eerste Minister. — Het is evident dat er maar een echt strenge beperking op de wapenhandel mogelijk is als er een Europese norm bestaat. In mijn antwoord zal ik straks uitleggen dat wij daartoe het initiatief hebben genomen. De voorwaarde is dat de lidstaten en de gewesten die deel uitmaken van de Europese Gemeenschap gedwongen zijn die Europese norm toe te passen.

Mevrouw Vogels. — Mijnheer de Eerste Minister, hoe geloofwaardig is die thesis op Europees niveau als U er niet in slaagt een norm uit te werken die van toepassing is in het noorden en het zuiden van Uw eigen land ?

De heer Martens, Eerste Minister. — Omdat wij in België dank zij de nieuwe wet op de wapenexport de meest strikte norm van de Europese Gemeenschap toepassen.

Mevrouw Maes. — Eerst geeft U licenties en dan wilt U een norm toepassen !

Mevrouw Vogels. — Maar U staat wapenleveringen toe aan het Midden-Oosten ! Wat zal U overigens antwoorden wanneer U daarover in de Verenigde Naties wordt ondervraagd ?

De heer Martens, Eerste Minister. — Dan zullen wij verwijzen naar de nieuwe wet, die Mevrouw Maes trouwens ook heeft goedgekeurd, en naar de uitvoeringsbesluiten die de meest strikte criteria van de Europese Gemeenschap bevatten. (*Protest van Mevrouw Maes*)

De heer De Croo. — Er is geen Belgische houding, er is een Waalse houding, een Brusselse houding... (*Protest van Mevrouw Maes*)

Mevrouw Vogels. — Er zijn ook geen Belgische wetten meer : er zijn Waalse interpretaties, Vlaamse interpretaties van Belgische wetten. Zo ver zijn wij gekomen !

Op dit moment klinkt dit alles eerder hypocriet. Inderdaad, België is fier een V.N.-resolutie te hebben in de hand gewerkt in verband met een wapenembargo naar Joegoslavië. Neem mij niet kwalijk, maar dit klinkt hypocriet ! Hangt de toekomst van een of ander Waals wapenbedrijf morgen niet af van de wapenleveringen aan Joegoslavië ? Ook dat kan op de klippen lopen !

Mijnheer de Eerste Minister, het is en blijft voor mij onbegrijpelijk dat U hebt kunnen aanvaarden dat men een principiële conflict over wapenlicenties tracht op te lossen door de communautarisering van de uitvoerlicenties. De Waalse arbeiders die door de heer Spitaels werden gemobiliseerd hebben nooit gepleit voor separatisme of onafhankelijkheid van Wallonië.

Mevrouw Maes. — ... (*Onverstaanbaar*) De Walen stelden : „L'emploi par une autonomie”. Vandaag bewijzen zij dat.

Mevrouw Vogels. — Zij zijn inderdaad steeds uitgegaan van een regionalisering. Maar sta mij toe mijn redenering te beëindigen. Ik heb mij mateloos geërgerd, wellicht net zoals U, aan de uitspraken van de heer Moureaux, die losjesweg parallellen trok met de situatie in Oost-Europa. In Oost-Europa zijn het ook de regionale parlementen die zelf hun lot in handen nemen om de autonomie uit te roepen.

De heer De Croo. — Vilnius !

Mevrouw Vogels. — Inderdaad, Mijnheer De Croo. Het grote verschil was echter dat de heer Spitaels gebruik maakte van een arbeider die om zijn boterham vocht, iets wat in Brussel werd vertaald door een regionalisering van de buitenlandse politiek. Degenen die in Vilnius in het Parlement zetelden wisten net zoals de arbeiders duidelijk dat er voor de autonomie, voor de zelfbeschikking, werd gestemd.

Collega's, zoëven werden hier bittere reacties geuit door de fractieleider van de S.P., alsook door eerlijke mensen als de heer Sleetx. Het zou jammer zijn dat in deze verwarring alle principes overboord worden gegooid.

De heer Spitaels is een professor, hij is niet de Waalse arbeidersklasse. Het is ook niet de Waalse arbeider waarover de heer Sleetx het heeft, die van de ziekteverzekering profiteert en die zichzelf te veel klinische biologie voorschrijft. Laten wij niet een hollend mechanisme in het leven roepen dat zogezegd alle kwalen zal kunnen oplossen door ze te federaliseren.

De problemen in de ziekteverzekering zijn problemen die niets te maken hebben met de aanhorigheid tot een bepaald landsgedeelte of tot een bepaalde taal of cultuur ; dit heeft te maken met structurele problemen in de gezondheidszorg. Toen ik gisteren op de radio een debat hoorde met Dr. Beckers en de vertegenwoordiger van de socialistische mutualiteiten uit Gent, was het duidelijk dat de artsen van oordeel zijn dat het mogelijk moet zijn het honorarium te verviervoudigen indien iemand een zeven uren durende heelkundige ingreep uitvoert. De toestand moet duidelijk zijn : ofwel kiest men voor een forfaitair systeem, met alle voor- en nadelen, ofwel kiest men voor een non-systeem. De voordelen van beide systemen combineren kan echter niet. Inderdaad, precies daaraan gaat de ziekteverzekering ten onder. Laten wij dus niet in de val trappen door te zeggen dat door het regionaliseren de zaken opgelost zijn. Laten wij het hoofd koel houden en in alle duidelijkheid ter zake het kaf van het koren scheiden.

Mijnheer de Eerste Minister, wat U hier deze morgen heeft

gehoord en wellicht deze namiddag nog zal horen is het gevolg van Uw gesjoemel. Indien U nog enige fierheid heeft en nog een beetje geloofwaardig wil overkomen in verband met Uw unionistisch federalistisch model, dan meen ik dat U de boeken moet sluiten.

De heer Martens, Eerste Minister. — Absoluut niet ! Er is geen sprake van, ook niet als politiek militant.

Mevrouw Vogels. — Ik zeg niet als politiek militant. Indien U echter als politiek militant nog enige fierheid heeft, moet U de boeken van deze Regering sluiten. *(Twistgesprek tussen de Eerste Minister en de heer De Croo)*

Mijnheer de Eerste Minister, laat ons duidelijke taal spreken. Ik wil U helemaal niet met pensioen sturen. Ik wil U de activiteit als politiek militant niet ontnemen, verre van. Ik geef U alleen maar een goede raad. Wil U als politiek militant nog enige geloofwaardigheid behouden, dan zou U er goed aan doen de boeken van deze editie-Martens te sluiten.

De heer Martens, Eerste Minister. — Er is geen sprake van, zeker niet na het debat dat ik vanmorgen heb aanhoord.

Mevrouw Vogels. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Eerste Minister, ik wil mijn uiteenzetting besluiten zoals ik ze begonnen ben. Wanneer men zich met de trein verplaatst kan men verschillende dingen opvangen. Het gaat om een reactie uit Uw midden, en de aard ervan was duidelijk. Het was een reactie op Uw optreden op V.T.M. De betrokkene formuleerde volgende bedenking : het arrangement „is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond". De herkomst van deze woorden bewijst dat betrokkene uit Uw rangen komt. *(Applaus bij de leden van Agalev en Ecolo)*

M. le Président. — Chers collègues, nous avons décidé d'interrompre nos travaux à 13 heures. Le Premier Ministre me suggère de reprendre la discussion cet après-midi à 14.30 heures. La Chambre peut-elle marquer son accord sur ce report ? *(Assentiment)*

La séance est donc levée.

Prochaine séance à 14.30 heures.

Volgende vergadering om 14.30 uur.

— La séance est levée à 13.05 heures.

De vergadering wordt gesloten om 13.05 uur.